

OPINNÄYTETYÖ

Aktorit WhatsApp-ryhmä

Matalan kynnyksen osallisuus nuorten viestintäympäristössä

Matilda Hirsimäki & Hanna Pentikäinen-Ahtola

Yhteisöpedagogi AMK

(210 op)

5/2025

Tiivistelmä

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi

Tekijät: Matilda Hirsimäki & Hanna Pentikäinen-Ahtola

Opinnäytetyön nimi: Aktorit WhatsApp-ryhmä, Matalan kynnyksen osallisuus nuorten viestintäympäristössä

Sivumäärä: 56 ja 3 liitesivua

Työn ohjaaja: Satu Riikonen

Työn tilaaja: Tampereen nuorisopalvelut

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli tutkia nuorille suunnattua matalankynnyksen vaikuttamisen Aktorit WhatsApp-ryhmää. Tavoitteena oli selvittää ryhmän vaikutuksia nuoriin sekä heidän mielipiteitään ryhmän toiminnasta ja ryhmän vaikuttavuudesta.

Opinnäytetyön tilaajana toimii Tampereen nuorisopalvelut. Nuorisopalvelut ylläpitävät Aktorit WhatsApp-ryhmää ja vastaa sen toiminnasta.

Opinnäytetyön tietoperustassa tarkasteltiin Tampereen nuorisopalveluiden eri muotoja sekä nuorten osallisuutta ja osallisuuden toteutumista.

Kehittämistyön menetelminä käytettiin kohderyhmän haastattelua sekä heille suunnattua kyselyä. Näiden menetelmien lisäksi toteutettiin ideointitapaaminen yhdessä Tampereen nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijän kanssa. Haastattelut toteutettiin puolistrukturoituina teemahaastatteluina Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden työntekijöille sekä Aktorit -ryhmässä oleville nuorille. Kysely toteutettiin nuorille arvioimaan heidän kokemuksiaan Aktorit-ryhmästä, ryhmän saavutettavuutta sekä nuorten osallisuuden kokemuksia Tampereen kaupungilla.

Kehittämistyön menetelmät toteutettiin keväällä 2025. Menetelmistä saadut aineistot analysoitiin sisällönanalyysia käyttäen.

Opinnäytetyön tulokset kertovat nuorten toiveista, osallistumisesta ja osallisuudesta Aktorit-ryhmässä ja nämä toiveet on tuotettu tekstimuotoon Tampereen nuorisopalveluiden käyttöön. Kehittämistyön tulokset kertovat nuoret tarvitsevan matalankynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia ja menetelmistä saatujen tulosten yhteenvetona teimme ryhmän kehittämisehdotuksia Tampereen kaupungille sekä nuorille suunnatun välikyselyn nuorten WhatsApp-ryhmään.

Avainsanat: Osallisuus, nuorisotyö, vaikuttaminen, osallistuminen, e-demokratia, digitaalinen kulttuuri

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
NGO and youthwork

Author: Matilda Hirsimäki & Hanna Pentikäinen-Ahtola

Title: Aktorit WhatsApp-group, Low-threshold inclusion in youth's communication environment

Number of Pages: 56 and 3 attachment pages

Supervisor: Satu Riikonen

Commissioned by: Tampere youthservices

This thesis examined a low-threshold WhatsApp-group, Aktorit, targeted to youth. The purpose was to study the WhatsApp-group's impact on youth as well as their opinion on the group and its effectiveness.

The subscriber of this thesis is Tampereen nuorisopalvelut. They manage Aktorit WhatsApp-group and are responsible of operating it.

The theoretical framework of this thesis examined the various forms of youth services in Tampere, youth participation and the realization of that participation.

Development methods included interviews with the target group and surveys designed for them. In addition to these methods, a planning meeting was held together with a youth worker from Tampereen nuorisopalvelut. The interviews were conducted as semi-structured thematic interviews for both employees of Tampereen nuorisopalvelut and youth included in the Aktorit-group. The survey for youth aimed to evaluate their experiences in the Aktorit-group, the group's accessibility and their experiences of inclusion in the city of Tampere.

Methods for this development were carried out in spring 2025. The collected data was analyzed using content analysis. The results of the thesis reflect the wishes, participation, and involvement of the youth in the Aktorit-group, and these wishes have been compiled into written form to be used by Tampereen nuorisopalvelut / Tampere Youth Services. The results of this development indicate that youth need low-threshold opportunities for influence, and based on the data collected, we produced suggestions for developing the Aktorit-group for the city of Tampere, as well as a mid-term survey aimed at youth in the WhatsApp-group.

Keywords: Inclusion, youth work, influencing, participation, e-democracy, digital culture

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	5
2	TILAAJA JA KEHITTÄMISKOHDE.....	7
	2.1 Tampereen nuorisopalvelut.....	7
	2.2 Kehittämiskohde	10
3	TIETOPERUSTA.....	12
	3.1 Nuorten osallisuus.....	12
	3.2 Nuorisotyö.....	17
4	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	20
	4.1 Haastattelut.....	21
	4.2 Kysely	24
	4.3 Ideointitapaaminen.....	26
	4.4 Kehittämistyön eettisyys ja luotettavuus.....	28
	4.5 Menetelmien analysointi	31
5	ANALYYSI.....	33
	5.1 Työntekijöiden haastattelu	33
	5.2 Nuorten haastattelut	37
	5.3 Kysely nuorille.....	40
	5.4 Ideointitapaaminen.....	43
6	YHTEENVETO	45
	6.1 Tuotos ja kehitysajat	45
7	LOPPUSANAT JA ARVIOINTI.....	49
	7.1 Lopuksi.....	49
	7.2 Tilaajan palaute	50
8	LÄHTEET	51
	LIITTEET.....	56

1 JOHDANTO

Nuorille tarjotuissa vaikutusmahdollisuuksissa tulee huomioida nuorten tarpeet ja toiveet. Nuorten osallisuuden toteutumiseksi, heidän tulisi olla mukana erilaisissa päätöksenteoissa. Nuorille tulisi mahdollistaa vaikuttaminen asioihin, jotka oleellisesti liittyvät heidän hyvinvointiinsa ja viihtyvyyteensä. Erilaisten palveluiden kehittämistä vastaavien tahojen tulisi laajemmin huomioida nuorten mielipiteet sekä antaa mahdollisuus osallistua kasvu- ja kehitysympäristöjen kehittämiseen ja suunnitteluun. Tällä tavoin voidaan vahvistaa nuorten vaikutusmahdollisuuksia kunnissa sekä kiinnittymistä omaan asuinalueeseen. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos, 2023.)

Kehittämistyön aiheena on nuorten digitaalisessa toimintaympäristössä toimiva, nuorille suunnattu matalan kynnyksen WhatsApp-ryhmä nimeltä Aktorit. Opinnäytetyössä käsitellään nuorisotyötä ja sen eri muotoja, nuorten osallisuutta, sekä nuorten kokemuksia Aktorit WhatsApp-ryhmästä. WhatsApp on maksuton pikaviestipalvelu, jolla voi pitää yhteyttä puhelimen yhteystiedoissa oleviin henkilöihin viesteillä tai soittaen. (Whatsapp.com n.d.) Sovelluksella voi myös lähettää yksityisesti kuvia, videoita ja ääniviestejä sekä Aktorit-ryhmän tavoin järjestää ryhmäkeskusteluja.

Aktorit WhatsApp-ryhmä on 13–19-vuotiaille nuorille suunnattu matalan kynnyksen vaikuttamisen ryhmä. Ryhmä on avoin kaikille nuorille, jotka ovat kytköksissä Tampereen kaupunkiin joillakin tavoilla. Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijät ylläpitävät ryhmää ja lisäävät sinne vaikuttamisen mahdollisuuksia, joihin nuori voi halutessaan osallistua. Ryhmään tarjotut vaikuttamisen mahdollisuudet liittyvät oleellisesti Tampereen kaupunkiin ja sitä ympäröiviin teemoihin. Aktorit-ryhmään julkaistaan vaikuttamisen mahdollisuuksia vähintään kerran viikossa. Toteutetuista vaikuttamismahdollisuuksista nuori kerää itselleen pisteitä, joilla voi lunastaa erilaisia palkintoja. Mitä arvokkaampi palkinto on, sitä enemmän se vaatii pisteitä. (J.Naukkarinen, Henkilökohtainen tiedonanto, 11.10.2025.)

Opinnäytetyössä kerromme Tampereen nuorisotyön eri osa-alueista, nuorten osallisuudesta nyky maailmassa, kehittämiskohteesta sekä esittelemme tutkimusmenetelmät ja niiden tuotokset, lopputuloksen, itsearvioinnin ja tilaajan palautteen.

Tutkimusmenetelmät on valittu niin, että niiden tuloksista saadaan tietoa tilaajan toiveet huomioiden. Kehittämistyömme tarkoitus on tuottaa tilaajalle uutta tietoa WhatsApp-ryhmän toimivuudesta, nuorten kokemuksista ja mielipiteistä sekä mahdollisista ryhmän kehittämistarpeista. Menetelminä ovat nuorille suunnattu kysely sekä nuorisotyöntekijöiden ja nuorten puolistrukturoidut haastattelut. Lopuksi toteutimme ideointi tapaamisen nuorisotyöntekijän kanssa.

Opinnäytetyömme rakentuu seitsemästä pääluvusta. Ensimmäisessä luvussa esittelemme tilaajan ja toimintaympäristön sekä työmme kehittämistarpeen. Tietoperustassa kerromme nuorisotyöhön toteutuksesta, sen eri muodoista ja nuorten osallisuudesta. Kehittämistyön menetelmäluvussa kuvaamme laadullista tutkimusta, kerromme valituista menetelmistä sekä työn eettisyyden toteutuksesta. Opinnäytetyön lopussa kerromme menetelmien avulla saadut kehittämissideat, oman pohdinnan kehittämistyön onnistuneisuudesta sekä tilaajan palautteen.

Tuotos jää Tampereen kaupungin nuorisopalveluille ja se on toteutettu palvelemaan tilaajan toiveita ja tarpeita. Työtä voi käyttää tulevaisuudessa, jos halutaan tutkia Aktorit-ryhmän vaikuttavuutta sekä sitä voi hyödyntää muiden kuntien nuorisopalveluiden kehittämisessä. Kehittämistyön tarkoitus on tuoda nuorisotyöntekijöille tietoa nuorten osallisuudesta, mielipiteistä ja toiminnasta Aktorit Whatsapp-ryhmässä. Lisäksi tavoitteena on luoda uusia tapoja lisätä Aktorit Whatsapp-ryhmän saavutettavuutta ja vaikuttavuutta nuorten keskuudessa.

Opinnäytetyö vastaa seuraaviin kysymyksiin:

- Miksi nuoret ovat mukana Aktorit-ryhmässä ja mitä se heille antaa?
- Miten nuoret kokevat osallisuuden toteutumisen ?
- Miten Aktorit WhatsApp-ryhmää voidaan kehittää tulevaisuudessa ?

2 TILAAJA JA KEHITTÄMISKOHDE

Tässä luvussa kerromme opinnäytetyön tilaajasta, tilaajan toimintaympäristöstä ja opinnäytetyön kehittämiskohteesta. Tilaajana opinnäytetyössä toimii Tampereen nuorisopalvelut, jonka nuorille suunnattuihin palveluihin kuuluu laajasti erilaista toimintaa. Nuorisopalveluiden tavoite on, että mahdollisimman moni nuori löytäisi itselleen sopivia avun muotoja.

Kunnallinen nuorisotyö nähdään helposti vain nuorisotiloilla tapahtuvaksi, mutta on loppupeleissä paljon muutakin. Nuorisotyö muodostuu tilatyöskentelyn lisäksi myös etsivästä nuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, digitaalisesta nuorisotyöstä ja erityisnuorisotyöstä. (Nuorisoala.fi n.d.-a.)

2.1 Tampereen nuorisopalvelut

Vuonna 2015 kuntalakiin kirjattiin, että jokaisessa kunnassa tulee olla nuorille suunnattu vaikuttajaryhmä, joka takaa nuorille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa päätöksiin kunnissa. Nuorisovaltuustojen tehtävä on ilmoittaa nuorille kuntien päättäjien toiminnasta sekä tukea oman kunnan nuorten vaikuttamista. Kuntalaki sisällyttää myös, että kunnan on huolehdittava esimerkiksi nuorisovaltuustojen ohjaamisesta ja kokousjärjestelyistä. Nuorisovaltuuston lisäksi on olemassa myös muita nuorille ja lapsille suunnattuja ryhmiä, kuten nuorisoparlamentti, nuorisoeustajisto, nuorisoneuvosto sekä nuorisofoorumi. Nämä kaikki ovat erilaisia nuorille tarkoitettuja vaikuttajaryhmiä. 98 %:lla Suomen kunnista on tällä hetkellä jonkinlainen nuorten vaikuttamisryhmä, kuten nuorisovaltuusto. (Nuva ry, n.d.)

Tampereen nuorisopalvelut tarjoavat erilaista tekemistä vapaa-ajalle, harrastetoimintaa sekä tukea ja ohjausta erilaisiin elämäntilanteisiin. Myös monipuoliset nuorten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien tukemiset kuuluvat nuorisopalveluille. Nuorisopalveluilla on töissä yli 100 työntekijää ja toiminnan arvoihin kuuluu keskeisesti kunnioitus, vastuullisuus ja tasa-arvo. Nämä arvot näkyvät työyhteisössä sekä nuorten kohtaamisessa. Tampereen nuorisovaltuusto eli Nuva on nuorille suunnattu vaikuttajaryhmä Tampereen kaupungilla. Ryhmän tarkoitus on tuoda nuoria mukaan kunnan päätöksentekoon sekä parantaa nuorten osallistumismahdollisuuksia ja yleistä asemaa kunnassa. Nuorisovaltuuston toiminta perustuu kuntalakiin ja on puolipoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumatonta. Valtuustossa on 30 jäsentä ja 10 varajäsentä. Jäsenet edustavat kunnan nuoria ja vievät eteenpäin nuorille tärkeitä asioita. Valtuuston

jäsenet valitaan kahden vuoden välein nuorisovaltuustovaaleissa. (Tampereen kaupunki, 2025a, 2025b.)

Tampereelta löytyy yhteensä 12 eri nuorisotilaa, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Nuorisotilat ovat avoimia kaikille, riippumatta missä päin Tamperetta asuu. Nuori voi tulla viettämään aikaa nuorisotalolle ja jokainen on tervetullut omana itsenään riippumatta omista taustoistaan. Nuorisotiloilla noudatetaan turvallisen tilan periaatteita. Näihin periaateisiin kuuluu muiden kunnioitus kohtaamistilanteissa, moninaisuuden arvostaminen, vastuun ottaminen, jolla pyritään siihen, että kaikkia kohdellaan oikein ja pidetään huolta omasta sekä muiden viihtyvyydestä nuorisotilalla sekä turvallisen ilmapiirin luominen jokaiselle. (Tampereen kaupunki, 2025c.)

Monitoimikeskus 13 toimii Tampereella nuorisopalveluiden kulttuurikeskuksena. Sieltä löytyy tiloja niin ohjattuun kuin vapaa-ajan toimintaan. Tampereen kaupunki tukee nuorten toimintaa erilaisilla tuilla ja avustuksilla. Tuen kohteita ovat erilaiset nuoria avustavat järjestöt, yhdistykset ja harrastetoiminta. Yksi esimerkki avustuksista on Masseista mahiksia-toimintaraha. Toimintarahaa jaettiin vuonna 2025 yhteensä 75000 euroa. Tuet jaettiin nuorten vapa-ajan sekä vapaa-ajan liikkumista edistävään toimintaan sekä päiväkoteihin ja kouluihin yhteisöllisyyttä edistävään toimintaan. (Tampereen kaupunki, 2025d.)

Erityisnuorisotyö toteuttaa moniammatillista yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteena on saada nuorille tarvittava tuki kaikilla elämän osa-alueilla. Yhteistyötä toteutetaan oppilaitosten, sosiaali- ja terveysalan sekä nuorisoalan järjestöjen kanssa. Tampereella toimiva erityisnuorisotyön yksilötyöskentely auttaa, kun nuorelle tulee elämässä vaikeita tilanteita. Yksilötyöskentelyssä saa apua turvalliselta aikuiselta. Erityisnuorisotyöntekijälle voi jutella mistä vain ja tarvittaessa nuorisotyöntekijä ohjaa nuorta eteenpäin oikealle taholle. Työntekijän voi kohdata kauppakeskuksissa, kaduilla, tai nuorisotiloilla.

Yksilötyöskentelyssä nuoren kanssa tehdään hänelle mieleisiä asioita, tunnustetaan nuoren voimavaroja ja tuetaan sosiaalisten verkostojen rakentamisessa. Työskentelyn lähtökohtana on vapaaehtoisuus, nuoren tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Yksilötyöskentely on maksutonta ja sitä tarjotaan 13–29-vuotiaille nuorille. Asiointi voidaan käydä myös anonyymisti nuoren niin toivoessa. Yksilötyöskentelyyn työntekijä voi sitoutua puoleksi vuodeksi kerrallaan. Liikkuva erityisnuorisotyö eli Liikkis puolestaan jalkautuu eri puolelle Tampereen kaupunkia matkailuautolla. Työ perustuu nuorten kohtaamiseen, tukemiseen ja ohjaukseen julkisissa ja puolijulkisissa

tiloissa, kuten kauppakeskuksissa ja kaduilla. Liikkis on liikkuva nuorisotila, jonka nuori voi tarvittaessa kutsua sinne, missä itse on. (Tampereen kaupunki, 2025e.)

Tampereen kaupungilla toimii sateenkaarinuorisotyö. Sateenkaarinuorisotyön tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Yhteyttä nuorisotyöntekijöihin voi ottaa itse nuori, hänen läheisensä tai eri alojen ammattilaiset. Nuorisotila kaareva toimii SPR Tampurissa ja sinne ovat tervetulleita kaikki yli 13-vuotiaat sateenkaariasioista kiinnostuneet nuoret. Kaarevassa on myös turvallisen tilan periaatteet käytössä. Nuorille vapaaehtoinen etsivä nuorisotyö tarjoaa matalan kynnyksen tukea alle 29-vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat apua elämän hallinnassa. Palvelu on luottamuksellista ja tukea annetaan nuoren ehdoilla. Asiointi voidaan käydä myös anonyymisti ja se on maksutonta. (Tampereen kaupunki, 2025f, 2025g.)

Tampereen kaupungilla on erillisohjelmia, jotka kuuluvat Tampereen kaupungin strategiseen johtamisjärjestelmään. Erillisohjelmilla pyritään konkretisoimaan erilaisia kaupungin strategioita. Ne sisältävät aina tiettyyn aiheeseen liittyviä tavoitteita, linjauksia ja toimenpiteitä. Niillä tarkennetaan ja konkretisoidaan strategiaa ja ne sisältävät tiettyyn aihealueeseen liittyviä linjauksia, tavoitteita ja toimenpiteitä. Yksi erillisohjelmista on Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelma vuosille 2024–2026, se otettiin käyttöön helmikuussa 2024. Erillisohjelman esipuheessa Tampereen kaupungin työllisyysjohtaja Regina Saari kertoo, että työllisyys ohjelman tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä jo olemassa olevien palveluverkostojen välillä ja heidän yhteistyöllään auttaa nuoria peruskoulusta työelämään siirtymiseen. Ohjelman aloite tuli nuorisovaltuustolta vuonna 2022.

Työllisyysohjelman koordinoinnista on vastuussa Tampereen Ohjaamo ja sen laadintaan on osallistunut myös nuoret itse. Työllisyysohjelma on suunnattu 15–30-vuotiaille. Työllisyysohjelma otetaan käyttöön kampanjakokonaisuudella, johon kuuluu neljä eri kampanjaa. Kampanjat ovat Työelämä-yrittäjyyspolun vahvistaminen, jonka tavoitteena on luoda Tampereen yhteinen työelämäpolku, Työ käyntiin-Hyvä työuran ja yrittäjyyden käynnistäminen, joka kohdistuu alle 30- vuotiaisiin toisen asteen päättövaiheessa ja työuran alkuvaiheessa oleviin, Tampereen kaupunki esimerkillisenä nuorten työllistäjänä, jolla luodaan nuorille hyviä kokemuksia työelämän erivaiheissa ja Ohjelma eläväksi-nuoret mukaan!, kampanjan tavoitteena on saada nuoret mukaan ohjelman palveluihin. (Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelma 2024–2026.)

2.2 Kehittämiskohde

Kehittämistyöksemme valikoitui Aktorit WhatsApp- ryhmä. Ryhmä on nuorten digitaalisessa toimintaympäristössä WhatsAppissa toimiva, nuorille suunnattu matalan kynnyksen vaikuttamisryhmä nimeltä Aktorit ja sitä ylläpitää Tampereen nuorisopalvelut. Ryhmä on suunnattu 13–19-vuotiaille tamperelaisille nuorille. Ryhmän tarkoitus lisätä nuorten osallisuutta kunnassa matalalla kynnyksellä. Ryhmä on ajankohtainen etenkin nuorille, joilla ei ole resursseja tai kiinnostusta lähteä vaikuttamaan nuorisovaltuuston kaltaisiin toimiin tai eivät halua olla osallistua toimintaan omalla nimellään. Ryhmässä osallistuminen lisää nuoren kokemuksia vaikuttamisesta ja osallisuudesta.

WhatsApp-ryhmään voi liittyä kuka vain nuori, jolla on kytköksiä Tampereen kaupunkiin ja halu vaikuttaa. Ryhmää ylläpitää Tampereen kaupungin nuorisotyöntekijät, jotka vastaavat nuorten tavoittamisesta, ryhmään lisäämisestä ja vaikuttamismahdollisuuksien tarjoamisesta. Ryhmän toimintaa ylläpidetään lukuvuoden ajan, elokuusta toukokuuhun. Aktorit- ryhmää ylläpitävät nuorisotyöntekijät julkaisevat erilaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia ryhmään kerran viikossa. Vaikuttamisenmahdollisuudet liittyvät aina Tampereen kaupunkiin ja siihen liittyviin teemoihin. Vaikuttamismahdollisuuksien monipuolisuudella pyritään siihen, että nuoret pääsevät vaikuttamaan laajasti erilaisiin asioihin. Nuoret saavat itse päättää, mihin mahdollisuuksiin ja kuinka usein osallistuu. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista eikä se vaadi aikaisempaa kokemusta vaikuttamisesta. (Tampereen kaupunki, 2025 h.)

Ryhmään liitytään lomakkeen kautta, jonka voi löytää nuorisopalveluiden mainoksista sekä Tampereen kaupungin nettisivuilta. Lomakkeeseen tulee kirjata oma nimi, puhelinnumero, syntymäaika, asuinalue, koulu sekä nimimerkki pistetaulukkoa varten. Nuorisotyöntekijä ottavat yhteyttä ilmoittautuneeseen nuoreen. Kun nuori pääsee liittymään ryhmään, alkaa hän keräämään osallistumisistaan pisteitä. Pisteet kerätään ilmoitetun nimimerkin alle. Nimimerkki ei voi olla oma nimi eikä yhdistelmä etu- ja sukunimestä. Osallistua voi siis myös ilman julkisuutta. Toteutetuista vaikuttamisen paikoista tietää ainoastaan ryhmää ylläpitävät nuorisotyöntekijät. Kun nuori on tarttunut vaikuttamismahdollisuuteen ja suorittanut sen, hän ottaa yhteyttä nuorisotyöntekijään lähettämällä kuvan osallistumisestaan. Jos toteutettu vaikuttamismahdollisuus on kysely, voi kyselyn lähetyksestä ottaa näyttökuvan. Jos vaikuttamismahdollisuus on tapahtumaan osallistuminen, tulee nuoren ottaa kuva tapahtumapaikalta ja lähettää se nuorisotyöntekijälle. Nuorisotyöntekijä kirjaa pisteet pistetaulukkaan, josta nuori voi seurata omien

pisteidensä kertymistä. Pistetaulukosta nuori pystyy valitsemaan palkintoja. Pienemmät palkinnot, joita nuori voi pisteillään lunastaa ovat leffalippuja, herkkua ja asusteita. Pienemmistä vaikuttamismahdollisuuksista, kuten kyselyistä kertyy 500–1000 pistettä. Mitä vaikuttavampi vaikuttamismahdollisuus on, sitä enemmän siitä saa pisteitä. Mitä arvokkaampi palkinto on, sitä enemmän sen lunastamiseen käytetään pisteitä. Jos nuori kerryttää pisteitä 20 000, voi hän halutessaan lunastaa pääpalkinnon, joka on yhteinen kaudenpäätosretki Linnanmäelle. Retki järjestetään keväällä ja sinne lähtevät ryhmää ylläpitävät nuorisotyöntekijät mukaan. (Henkilökohtainen tiedonanto, J.Naukkarinen,2024.)

Aktorit- ryhmä valittiin meille kehittämiskohteeksi, koska ryhmästä ei ole vielä tehty aikaisemmin tutkimusta. Ryhmää vetävillä ohjaajilla ei tämän takia ollut tarkempaa tietoa nuorten ajatuksista tai ryhmän toimivuudesta. Kehittämistehtävämme oli siis saada nuorten mielipiteet esille, jotta voimme tuottaa kehitysideoita sekä tuoda niitä ryhmänohjaajien tietoisuuteen.

Työtä voi hyödyntää tulevaisuudessa, jos halutaan tutkia Aktorit-ryhmän vaikuttavuutta sekä palata pohtimaan miksi ryhmän toiminta on nuorille tärkeää. Tuotosta voi hyödyntää myös muiden kuntien nuorisopalveluiden kehittämisessä sekä matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisessä.

3 TIETOPERUSTA

3.1 Nuorten osallisuus

2000-luvulla osallisuudesta on kehkeytynyt yksi keskeisimmistä käsitteistä lapsi- ja nuorisopolitiikassa. Lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisäksi osallisuuden alaan liittyy sosiaalinen vahvistaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. (Kivijärvi ym., s.145.)

Syrjäytymiseen vaikuttaa heikko resilienssi selviytyä elämän kriiseistä, verkoston puute ja terveydelliset esteet. Ulkopuolisuutta lisää myös yksilön kyvyttömyys osallistua yhteiskuntaan ja sen toimintaan. Ihmiset kasvavat yhteisöissä kuten perheissä, jolloin yhteisöihin osallistuminen voidaan luokitella ihmisen perustarpeeksi ja ilman yhteisöjä yhteiskunta ei toimisi. Yhteisöt voidaan luokitella konkreettisiin ja symbolisiin yhteisöihin. Konkreettinen yhteisö muodostuu, kun toteutetaan vuorovaikutuksellista toimintaa, vuorovaikutuksen kautta kehittyy yhteisiin päämääriin sitoutunut yhteisö. Symbolinen yhteisöllisyys taas kehittyy ihmisten tietoisuudessa yhteenkuuluvuuden tunteena. Nämä kaksi yhteisöllisyyden muotoa vahvistavat toisiaan. Osallisuutta tukevassa yhteiskunnassa tuetaan muita ja etsitään ratkaisuja yhteisöjen jäsenten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Asuinalueilla yhteisöllisyyden rakentaminen vaatii ihmisiltä halua rakentaa omaa elinympäristöään paremmaksi. (Addy ym., s.14–16,18.)

Osallistumisen ja osallisuuden käsitteiden määrittely riippuvat mitä tieteenalaa tarkastellaan. Nuorisotyötä tarkasteltaessa käsitteet keskittyvät siihen, miten voidaan ennaltaehkäistä ja vähentää nuorten sosiaalisia ongelmia. Osallisuuden määritelmässä korostuu usein sosiaalinen ja poliittinen ulottuvuus. Sosiaalinen määritelmä tarkoittaa yhteisöllisyyttä ja kuulumista johonkin. Poliittisesti osallisuus merkitsee vaikuttamista eli kansalaiset pystyvät vaikuttamaan päätöksiin ja osallistumaan toiminnan sisältöjen suunnitteluun. Osallistuminen voi olla suoraa tai epäsuoraa. Kasvokkain tapahtuma, välitön vuorovaikutus sekä teknologian avulla tapahtuva osallistuminen ovat laajan määritelmän mukaan suoraan tapahtuvaa osallistumista. Epäsuora osallistuminen taas on poliittista osallistumista, esimerkiksi äänestämistä. Osallistuminen tarkoittaa suppean määritelmän mukaan kansalaisuuden oikeuksien toteutusta ja yleisiä vaikuttamisen tapoja. OECD:n vertailututkimuksen mukaan suomalaisnuorten käsitykset yhteenkuuluvuuden tunteesta ovat muihin maihin verrattuna huomattavasti alhaisempia. (Kumpulainen & Husu, 2020, s.27,28.) OECD on kansainvälinen järjestö ja siihen kuuluu 37 jäsenmaata. OECD-järjestö mittaa ja vertaa jäsenmaita sekä tekee politiikkasuosituksia. (Finlandboard.fi, n.d.)

Nuoruuden ikävaiheessa nuoren lapsena opitut psyykkiset rakenteen muokkautuvat kohti itsemnäisempää yksilöä ja nuori pyrkii ottamaan vastuuta omasta itsestään. Nuoruusiällä itsetietoisuus kasvaa, mutta samalla nuori vertaa itseään muihin ja on hyvin herkkä muiden antamalle palautteelle. Nuoren kasvuympäristöllä on suuri merkitys nuoren tasapainoiselle kehitykselle ja terveelle minä- kuvalle. Minä-kuva eli minäkäsitys on ihmisen oma käsitys siitä, millainen hän on. Varhaisnuoruudessa nuorten ajattelutapa muokkautuu niin, että nuori ottaa laajemmin huomioon ympäröivää maailmaa ja pohtii omaa tulevaisuuttaan. Nuorten kehityksessä on yksilöllisesti suuria eroa ja ympäristön vaikutukset nuoren kehitykseen ovat yksilöllisiä. Nuoret, jotka uskovat vaikuttamismahdollisuuksiinsa ja joilla on hyvä minä- kuva, on helpompaa tarttua toimeen ja toteuttaa itseään. Nuoret, joilla on heikko usko omaan osaamiseensa ja kielteinen minä- kuva, välttelevät helposti tehtäviä ja asioiden saattamista loppuun, sillä nuori pelkää epäonnistumista. (Pulkkinen, ym.2023, luku Hyvä nuoruus.)

Nuoret ovat päätöstenteeissa usein miten aliedustettuina erilaisista syistä ja yhteiskunnallinen osallisuus on eriarvoista. Vaikuttamiseen vaaditaan usein täysi-ikäisyyttä, jolloin alle 18-vuotiaat eivät pääse vaikuttamaan. Lisäksi nuoret ikäluokat ovat määrällisesti pienempiä kuin vanhemmat ikäluokat. (Nuorisoala, n.d-b.) Nuorisobarometrin mukaan nuoret ovat aikaisempiin vuosikymmeniin verraten kiinnostuneempia yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta ja varsinkin kokemus omista mahdollisuuksista vaikuttamisessa eriytyy esimerkiksi koulutuksen, sukupuolen ja perhetaustan mukaa. (Valtion nuorisoneuvosto,2023.)

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa 18–24- vuotiailla oli kolme prosenttia korkeampi äänestysaktiivisuus verraten vuoteen 2019 ja 11 % korkeampi kuin vuonna 2015. 18-vuotiailla oli puolestaan hieman korkeampi äänestysprosentti, jopa 61,1 prosenttia. Aktiivisimmat äänestäjät olivat 65–69- vuotiaat. Nuoret miehet äänestävät vähiten, jopa 10 prosenttia vähemmän kuin samankäiset naiset. Nuoret naiset äänestävät enemmän ja heidän yhteiskunnallinen osallistumisensa on poikiin vertailtuna korkeammalla tasolla. Naisten sisäinen kokemus kansalaispätevyyydestä on selkeästi miehiä matalammalla tasolla. Tällä tarkoitetaan kokemusta omista kyvyistä vaikuttaa yhteiskuntaan ja ymmärtää sen toimintaa. Äänestysaktiivisuuteen vaikuttaa myös koulutus, tulotaso sekä maahanmuuttajatausta. Kevään 2023 vaaleissa äänestysaktiivisuus maahanmuuttajataustaisilla äänioikeutetuilla oli 32 % matalampi kuin heillä, jotka ovat syntyneet Suomessa. Demokratiakasvatus nuoresta lähtien tasoittaisi eritausoista tulevien nuorten kiinnostusta poliittiseen osallistumiseen. (Nuorisoala.fi n.d.-d.)

Kun pohditaan nuorten osallisuutta poliittisesta näkökulmasta, osallisuus tarkoittaa, että nuoria kuunnellaan ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon. Osallisuus voi olla myös pakotettua, jolloin se estää demokratian toteutumisen. Demokratian toteutuminen yhteiskunnassa edellyttää kansalaisten vapaaehtoista osallistumista ja osallisuutta. (Kumpulainen & Husu, 2020, s.27–28,41.) Lapsen ja nuoren osallisuus on yksi perus- ja ihmisoikeuksista. YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan kaikki alle 18-vuotiaat ovat lapsia ja heillä on oikeus ilmaista näkemystään ja mielipiteitään heitä koskevissa asioissa. Lasten osallisuutta määrittelee YK:n Lapsen oikeuksien lisäksi useat muut lait. (Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuskoordinaatio, n.d.)

Osallisuudelle on useita eri määritelmiä. Osallisuuden toteutusta voidaan kuvata kuulluksi tulemisella, yhteisöön kuulumisella ja vaikuttamisella. Vuorovaikutus nuoren kanssa tulee olla aitoa ja nuorta arvostavaa. Nuorten osallisuus toteutuu, kun nuori nähdään oman ympäristönsä asiantuntijana, jonka mielipiteet otetaan huomioon, kun päätetään kunnan palveluista ja suunnitellaan toimintaa. Nuorten osallisuus kunnassa ja nuoren oma toimijuus edistää nuoren sitoutumista yhteiseen toimintaan. Kun nuorille mahdollistetaan omien mielipiteiden ilmaiseminen ja omien valintojen tekeminen, he oppivat samalla tärkeitä vaikuttamisen tapoja. (Lettermeijer ym.,2019, luku Mitä on osallisuus)

Osallisuus yhteiskunnassa auttaa palveluiden tarjoajia ja ammattilaisia ymmärtämään alansa kohderyhmää, heidän tarpeitaan ja toiveitaan, jolloin palveluita voidaan muokata kohderyhmälle toimivammaksi. Kun ihminen kokee itsensä kohdatuksi ja hänen toiveitaan on kuunneltu, hän sitoutuu toimintaan paremmin ja kokee sen merkitykselliseksi. Osallisuus edistää ihmisen hyvinvointi ja on yhteydessä useisiin elämän osa-alueisiin. Joskus osallisuuden toteutuminen on esteiden vuoksi hankalaa. Siihen voi vaikuttaa asenneongelmat, epäselvät tavoitteet ja kii-reinen tunnelma. On todettu, että nämä seikat vaikuttavat kehittämisideoiden konkreettista toteutumista, jolloin tarvittu kehittämistoimenpide jää toteuttamatta. Tällöin osallisuus ei toteudu, vaikka osallistuneiden ääni kuullaan, siihen ei reagoida. (SOSTE ry,2022.)

Osallisuuden kokemukset edellyttävät, että nuori kokee olevansa merkityksellinen ja osa jotain kokonaisuutta tai yhteisöä. Lisäksi hänellä tulee olla tunne, että hän voi vaikuttaa omaan elämäänsä ja yhteiskunnallisiin asioihin. Kaikilla nuorilla ei ole kokemusta siitä, että heidän toiminnallaan on merkitystä ympäröivän yhteisön tai oman itsensä kannalta. (Nuorisoala, n.d.-c.) Aikuistuvilta nuorilta odotetaan kykyä itsenäiseen elämään, vaikka heillä ei riittäisi siihen vielä voimavaroja. Monet nuoret kokevat, että heidät luokitellaan ongelmayksilöiksi, jos heidän kas-

vunsa aikuisuuteen ei ole sujunut normien mukaisesti. Nuoret toivovat ongelmistaan huolimatta, että heidät kohdataan yhteiskunnassa ja palveluissa ihmisinä, joilla on mahdollisuus onnistua omassa elämässään ja löytää oma polkunsaa. Ulkopuolelta tulevat paineet voivat johtaa nuoren uupumiseen, jolloin nuori tarvitsee luotettavia tahoja, joilta saa apua matalalla kynnyksellä. Jokaiselle nuorelle kuuluu oikeus huolenpitoon vaikeista elämäntilanteista huolimatta. (Valpas ym.,2023, s.11, 22.)

Osallisuus eroaa osallistumisesta. Osallistuminen vaatii usein aktiivisia tekoja ja toimintaa. Ne eivät silti takaa osallisuuden toteutumista eikä osallistumisesta synny tunnetta osallisuudesta. Osallisuudessa on kyse kokemuksesta kuulua yhteisöön sekä saada arvostusta omana itsenään. (Osallisuuskoordinaatio.fi, n.d.). Nuorten osallistumista voidaan toteuttaa eri tasoilla. Osallistuminen voi olla nopeaa ja helppoa, jolloin se innostaa nuoria tarttumaan osallistumismahdollisuuteen. Osallistuminen voi olla kertaluontoista tai jatkuvaa, kunhan osallistuminen ei ole ainoastaan näennäistä toimintaa, vaan sillä pyritään saavuttamaan jotain konkreettista. (Lettermeijer ym.,2019, luku Osallistumisen monet tasot.)

Nuorten osallistamisella opetetaan heille tärkeitä taitoja yhteiskuntaan kuulumisesta ja kunnan toimintaan osallistumisesta. Kunnan tulevaisuuden kannalta nuoren ääni on tärkeä, sillä nuoret pitävät kunnan toimivana ja elinvoimaisena myös tulevaisuudessa. (Lettemeier ym., 2019, luku Nuorten osallisuus elinvoiman avaintekijänä.)

Nuorten tarpeiden huomioon ottaminen heille tärkeissä asioissa on tärkeää kestävän hyvinvoinnin rakentamisessa. Kestävä hyvinvointi on ihmisten perustarpeiden ja oikeuksien toteutumista kokonaisvaltaisesti. Ulkopuolisuus ja yksinäisyys ovat nuorille raskaita kokemuksia. Näillä kokemuksilla voi olla myös kauaskantoisia vaikutuksia. Syrjityksi tuleminen pelko voi estää nuorta tavoittelemasta hänelle tärkeitä asioita. Pelko voi myös aiheuttaa eristäytymistä muista yhteisöistä, yhteiskunnasta ja yhteiskunnan palveluista. (Valpas ym.,2023, s.9–10.)

Nuorten osallisuuteen tarvitaan erilaisia tapoja, sillä kaikilla nuorilla ei välttämättä ole voimavaroja osallistua yhteiskunnalliseen päätöksen tekoon. Etenkin syrjäytymisuhassa olevat nuoret tarvitsevat tukea ja matalankynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorille tulee tarjota keinoja tuoda oma äänensä kuuluviin. Nuorten kokemukset siitä, miten he voivat halutessaan osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen ja yhteisölliseen toimintaan, linkittyvät suoraan heidän osallisuuden kokemuksiinsa. Osallisuuden kokemukseen vaikuttaa myös se, miten nuori kokee omat vaikuttamisen mahdollisuutensa. Osallisuuden kokemuksen puute voi vaikeuttaa nuoren

kiinnittymistä yhteiskuntaan. Osallisuushankkeet ja erilaiset lasten ja nuorten vaikuttamisryhmät voivat tarjota osallisuuden kokemuksia samalla vahvistaen tunnetta kuntaan kuulumisesta. Nuorten osallisuus edellyttää mahdollisuutta olla osa yhteisöä sekä heille tulee tarjota tapoja osallistua sen toimintaan heille mieluisilla tavoilla. (Poikolainen ym., s.221-222.)

Ympäristö on lapsille ja nuorille hyvin merkityksellinen. Rakennetut ja rakentamattomat ympäristöt voivat mahdollistaa paljon mutta myös rajaavat nuorten elämää. Nuorten kasvuympäristöillä on vaikutuksia nuoren hyvinvointiin. Yhdyskuntasuunnittelussa otetaan kuitenkin harvoin huomioon lasten ja nuorten ääni. Mahdollisuus osallistumiseen olisi tärkeää tarjota vähintään silloin, kun kyseessä ovat lasten ja nuorten tilat, jolloin nuori voisi osallistua tilojen suunnitteluun ja arviointiin. Lasten ja nuorten näkökulmasta kunnallisen päätöksenteon piirissä demokratian toteutumiseen on vielä matkaa. Lasten ja nuorten ääntä kuullaan harvoin ympäristön suunnitteluun ja projekteihin liittyvissä asioissa. (Peltola & Moisio,2017, s.27–28,37.)

Nuoret pystyvät vaikuttamaan oppilaitosten oppilaskunnassa sekä opiskelijajärjestöissä. Oppilaskunnan hallituksessa on jokaiselta luokalta edustaja, mutta kaikki koulun oppilaat osallistuvat päätöksen tekoon. Tällöin vaikuttamismahdollisuudet rajautuvat oppilaitoksen asioihin. Jokaisessa kunnassa on nuortenvaltuusto tai -neuvosto. Nuorisovaltuutettu edustaa kunnan nuoria päätösten teoissa. Lisäksi nuoret voivat osallistua vapaaehtoistoimintaan erilaisissa järjestöissä. (Momentum,2022, s. 15,22,26.)

Aktoreiden WhatsApp- ryhmässä osallistuminen näkyy sillä, että nuori osallistuu erilaisiin vaikuttamisen tehtäviin ja laittaa osallistumisesta ryhmän ohjaajalle kuvan. Myös pääpalkintoon eli Linnanmäen yhteiseen reissuun osallistuminen on yksi näkyvä tapa osallistumisesta ryhmän toiminnassa. Yksi osallisuuden edistäminen voi olla yhteiseen toimintaan mukaan kutsumista, mahdollisuutta toimia yhteisen hyvän eteen tai tietojen ja taitojen vahvistamista. (Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuskoodinaatio, n.d).

Ryhmässä osallisuuden toteutuminen näkyy sillä, että nuori ilmoittautuu ryhmään mukaan, mutta ei välttämättä hyppää mukaan vaikuttamisen tehtäviin. Nuori on yksi ryhmän jäsenistä, vaikka ei osallistuisikaan vaikuttamisen tehtäviin. Tällä tavoin nuori saa myös ryhmään kuulumisen tunteen, mikä tässä tilanteessa on Aktorit. Osallistaminen on ryhmässä vain ohjaajien tehtävänä. Ohjaajat ovat niitä, jotka laittavat viikoittaiset tehtävät ryhmään nuorille ja antavat

mahdollisuuden osallistua tai olla vain osallisia. Osallistaminen näkyy myös, kun ryhmään haetaan uusia nuoria. Ohjaajat kiertävät kouluilla kertomassa ryhmästä ja tällä tavoin antamassa mahdollisuuden uusille vaikuttamisesta kiinnostuville nuorille.

Aktorit-ryhmä antaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa kunnan toimintaan ja päätöksiin. Koska osallistuminen on vapaaehtoista, nuorella on mahdollisuus itse päättää mihin asioihin hän halua vaikuttaa. Nuorten osallistumisesta hyödytään eniten silloin, kun nuoret otetaan mukaan varhaisessa vaiheessa ja otetaan huomioon myös toiminnan seuraamisessa ja toimeenpanossa. Nuorilla on oikeus myös olla osallistumatta asioihin, jotka heistä tuntuvat vaikeilta tai he luottavat mieluummin aikuisten päätöksenteko kykyihin. (Lettermeijer ym., 2019, luku Osallisuuden johtaminen).

3.2 Nuorisotyö

Juridisesti nuori on alaikäinen alle 18-vuotiaana ja täysi-ikäistyy, kun nuori täyttää 18 vuotta. Juridiseen ikään kuuluu tiettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia. Lastensuojelulain mukaan taas alle 18-vuotias on lapsi ja 18–22-vuotias on nuori. (Lastensuojelulaki 1283/2023, 6§.) Nuorisolain mukaan kuitenkin nuoreksi luokitellaan henkilö, joka on alle 29-vuotias. (Nuorisolaki, 1285/2016).

Nuorisoala kattaa nuorisotyötä tekevät toimijat sekä sitä tukevat tahot seurakunnissa, kunnissa ja kolmannella sektorilla. Nuoristyö tarkoittaa kaikkea nuorisoalan toimintaa. Nuorisotyötä järjestetään kunnissa, seurakunnissa ja järjestöissä. Toiminta pitää sisällään muun muassa nuorisolle tarkoitettut tilat ja kerhot, leiritoiminnan ja etsivän nuoristyön. Nuorisotyön ensisijainen tavoite on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa. (Nuorisoala.fi, n.d.-a.)

Elina Kallunkin haastattelu Jonna Laitinen nuorisoalan kattojärjestö Allianssista kertoo Ylen uutisissa (Kallunki, 2020.) olevansa huolissaan nuorten kasvavista mielenterveysongelmista. Nuorisotyöntekijöiden työssä näkyy yhä enemmän syrjäytyneitä ja yksinäisiä nuoria. Laitisen mukaan yksi syy tähän voi olla nykypäivän suorituspainet. Laitinen kertoo, että nuorisotyötä tehdään koko ajan enemmän nuorisotilojen ulkopuolella. Nuorisotyötä toteutetaan siellä missä nuoretkin ovat, kuten sosiaalisen median alustoilla.

Allianssin tekemän tutkimuksen (Kallunki, 2020) mukaan nykynuoret ovat hyvin rohkeita ja ennakkoluulottomia. Nuoria kiinnostaa ilmasto- ja ympäristöasiat. Nuorilla on huoli ilmastosta ja ympäristöstä missä elävät, mutta samalla se antaa nuorille kannustimen aktiiviseen toimintaan. Nuoret ovat kohdanneet paljon kriisejä, kuten koronapandemian, ilmastokriisin sekä vuonna 2022 alkaneen Ukrainan sodan ja siitä seuranneen taloustaantumaa. Näillä tapahtumilla voi olla vaikutuksia nuorten hyvinvointiin ja turvallisuuden tunteeseen. Tästä huolimatta nuoret suhtautuvat tulevaisuuteen toiveikkaasti ja ovat kiinnostuneita ympäristöstä. (Rekola & Uusikangas, 2023).

Nuorisotyön sekä nuorisopolitiikan tärkeimmät tavoitteet on kirjattu valtakunnalliseen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaan. Valtioneuvosto hyväksyy ohjelman joka neljäs vuosi. Ohjelma sisältää tavoitteet valtakunnalliselle nuorisotyölle, nuorisopolitiikalle ja niiden tukemiselle. Tämän lisäksi nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki. Valtio rahoittaa nuorten työpajatoimintaa, etsivää nuorisotyötä, nuorisoalan järjestöjä ja kuntien nuorisotyötä. Nuorisotyöllä on erilaisia työmuotoja, joita toteutetaan valtakunnallisesti. Niitä ovat esimerkiksi etsivä nuorisotyö, nuorten työpajat, koulunuorisotyö sekä digitaalisesti toteutettava nuorisotyö. Kunnilla on eroja siinä, mihin työmuotoihin nuorisotyössä keskitytään. (Nuorisoala.fi, n.d.-b).

Leena Pulkkinen (ym. 2023) kertoo teoksessa Ihmisen psykologinen kehitys, miten Ross ja Kollegat (2020) ovat pohtineet määritelmää nuoruuden hyvinvoinnille. Siihen kuuluu osa-alueita, joita ovat yhteiskuntaan kiinnittyminen, turvallinen ympäristö ja oppiminen, osaaminen, koulutus, taidot ja työllistyminen sekä resilienssi. (Pulkkinen ym. 2023, luku Hyvinvointi ja sen edellytykset).

Nuorisotyössä pyritään rohkeasti tarttumaan uusiin nuorisokulttuurillisiin ilmiöihin. Kehittyvän median ja teknologian ominaisuuksia on pyritty hyödyntämään heti niiden ilmestymisestä saakka. 2000-luvulta lähtien nuoret ovat voineet kohdata nuorisotyöntekijöitä verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Mobiiliteknologia on kehittynyt paljon 2000-luvun jälkeen, ja tämä on näkynyt myös nuorisotyössä. Uudenlaiset digitaaliset välineet, palvelut ja somealustat ovat nykynuorison suosiossa. Itse teknologian hyödyntäminen on nuorisotyössä tuttua. Digitalisaation kehitys on kuitenkin muuttanut nuorten sosiaalisia suhteita sekä kansalaistaitoja, joita he tulevaisuudessa tarvitsevat. Nuorisotyön digitalisoiminen on työmuotona yhtä tärkeää kuin kasvokkain tehtävä nuorisotyö. (Lauha & Nölvak, 2019, s. 16.)

Nuoret viihtyvät hyvin verkossa ja ylläpitävät ystävyysuhteita sosiaalisessa mediassa. Yli 90 prosenttia nuorista käyttää verkkopalveluita päivittäin ja lähes yhtä suuri määrä nuoria kuuluu ainakin yhteen sosiaalisen median kanavaan. Vuonna 2023 suosituimpia nuorten keskuudessa olevia somealustoja olivat Twitter, Snapchat, TikTok, Tumblr, Reddit, Instagram ja Facebook. Sosiaalisen median yhteisöt tarjoavat mahdollisuuden uusien taitojen oppimiseen. Nuorten suosiossa ovat myös erilaiset aktiiviset yhteisöt, joissa ollaan kiinnostuneita samoista asioista (Pulkkinen ym., 2023, luku Vertaissuhteet sosiaalisessa mediassa.)

Sosiaalisen median vaikutuksia nuorten mielenterveyteen on tutkittu laajasti. Tutkimukset ovat usein keskittyneet kielteisiin vaikutuksiin. Sosiaalinen media on kuitenkin nuorille tärkeä kanava sosiaalisten suhteiden ylläpitämiseen ja vertaistuen löytämiseen. (Multas & Kulmala, 2024, s 150, Naslund ym., 2020 mukaan.)

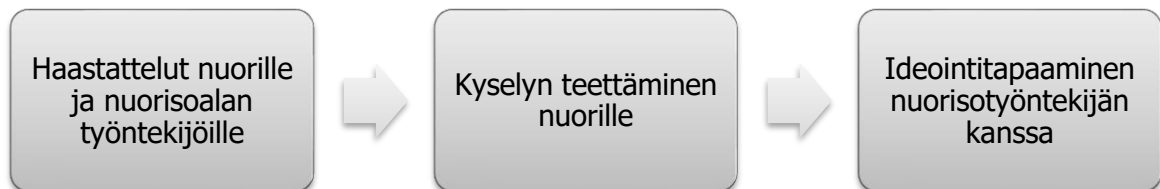
Väärin käytettynä sosiaalinen media voi altistaa nuoren kielteisille vaikutuksille. Aikuiset voivat kuitenkin ohjata nuoria vastuulliseen sosiaalisen median käyttöön, ja verkossa tapahtuva viestintä on nuorelle usein turvallinen tila, joka kartuttaa nuoren sosiaalista pääomaa ja auttaa rakentamaan omaa identiteettiään. (Pulkkinen, ym. 2023, luku Vertaissuhteet sosiaalisessa mediassa.)

Nuorten osallisuuden tukeminen yksi nuorisotyön tavoite. Nuoret käyttävät digitaalisia palveluita ja alustoja, joten nuorisotyön tulee tarjota sellaisia osallistumisen väyliä, jotka ovat nuorille mielekkäitä ja jotka saavat nuoren tarttumaan toimeen oman elämänsä suhteen. Nuorisotyöntekijät tekevät työtä nuorten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Nuorilla tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa riippumatta omista taustoista. Kun nuorisotyössä suunnitellaan digitaalisia palveluita ja toimintamuotoja, on otettava huomioon yhdenvertaisuus ja saavutettavuus. (Lauha & Nölvak, 2019, s.59–61–89.)

Aktorit WhatsApp-ryhmä toimii yhtenä nuorisotyön muotona Tampereella. Ryhmän tavoitteena on kasvattaa nuorten osallisuutta ja vaikuttamista kunnassa. Aktorit-ryhmä sopii nuorille, joilla on kertynyt kokemusta vaikuttamistavoista sekä nuorille, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta vaikuttamistahoista. Aktorit-ryhmä lisää nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Ryhmässä tarjotaan myös sellaisia vaikuttamistehtäviä, mitä ei välttämättä muualla tulisi nuorille vastaan. Aktorit-ryhmä vahvistaa nuorten osallisuuden sekä osallistumisen taitoja myös tulevaisuuden tilanteita varten. Nuoret oppivat jakamaan omia mielipiteitään ja antamaan äänensä heille tärkeissä asioissa.

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tutkimusmenetelmät kehittämistyöhömmä on valittu siten, että ne palvelevat parhaiten opin-
näytteen tarkoitusta. Käytimme kahta laadullisia tutkimusmenetelmää, jotka olivat kysely nuorille ja haastattelut. Menetelmistä saatuja tuloksia käsitelimme ideointitapaamisessa. Lisäksi käytimme erilaisista lähteistä kerättyä tietoa.

Kuvio 1. Kehittämistyön menetelmät ja työprosessi.

Opinnäytetyö tehdään laadullisena tutkimuksena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Laadullinen tutkimus on määrällisen tutkimuksen kanssa menetelmäsuuntaus, jossa tavoitellaan ymmärtämään tutkimuksen kohteen laatua ja ominaisuuksia kokonaisvaltaisesti. (Jyväskylän yliopisto, n.d.)

Laadullisessa tutkimuksessa sen toteuttamista ja luotettavuutta ei voida pitää erillisinä tapahtumina. Lopulta laadullisilla tutkimusmenetelmillä tehdyn tutkimuksen luotettavuus riippuu tutkijasta ja tutkijan rehellisyydestä. Tutkijan teot, valinnat ja ratkaisut ovat arvioinnin kohteena. Tutkijan on siis jatkuvasti työn edetessä arvioitava perusteellisesti valintojen luotettavuutta. Tutkijan pitää pystyä perustelemaan valintojaan työssään. Lisäksi tutkijan tulee pystyä arvioimaan ratkaisujen toimivuutta. Laadullisessa tutkimuksessa aineiston laadulla on merkitystä, ei sen määrällä. Jokainen laadullisella tutkimusmenetelmillä tehty tutkimus on ainutlaatuinen,

eikä sitä käytännössä voi toistaa uudelleen. Tavoitteena on, että aineisto auttaa ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä. Laadullisen tutkimuksen menetelmissä yhteisenä piirteenä nousee tutkimuskohteen taustaan, tarkoitukseen ja merkitykseen liittyvät näkökulmat. Kun tutkimus tehdään laadullisella tutkimusmenetelmällä, voi tutkimusaineistoa kerätä monilla eri tavoilla. Yleinen tapa kerätä tutkimusaineistoa on kerätä ihmisiltä tietoa puheen muodossa, eli haastattelulla. Laadullisen tutkimuksen esitysmuoto on aina kirjallinen eli se esitetään tutkimustekstinä. (Vilka,2021, luku Tutkimushaastattelu aineistona.)

Puolistrukturoidut teemahaastattelut toteutimme Tampereen nuorisipalvelujen työntekijöille, joilla molemmilla on kokemusta Aktorit-ryhmästä. Nuorille suunnatut haastattelut sekä kysely toteutettiin yhtenä vaikuttamisen mahdollisuutena.

Haastattelu ja kyselymenetelmien jälkeen toteutimme vielä ideointitapaamisen nuorisotyöntekijän kanssa, jonka tarkoituksena oli käydä läpi toteutetuista menetelmistä nousseita asioita ja kehittämisideoitamme sekä saada oivalluksia kehittämistuloksiin. Ideoinnilla saimme kehittyä lisää ryhmän toiminnan kannalta tarpeellisia asioita ja nuorisotyöntekijän ajatuksia kehittämisideoistamme.

4.1 Haastattelut

Yhtenä kehittämismenetelmänä opinnäytetyössämme on haastattelu. Haastatteluihin valitsimme haastattelumenetelmäksi teemahaastattelun eli puolistrukturoidun haastattelumenetelmän. Puolistrukturoidussa haastattelussa on valmiiksi kysymykset aiheen tai teeman mukaan niin, että ne vastaavat itse tutkimusongelmaan. (Vilka,2021, luku Tutkimushaastattelun muodot.) Haastattelu etenee keskustelunomaisesti eikä ole olennaista missä järjestyksessä kysymyksiä esitetään. Kysymyksiä voi muuttaa tai jättää kokonaan pois haastattelun edetessä. Lisäksi haastattelussa voi esittää kysymyksiä keskustelun pohjalta, mikäli niitä nousee esille. (Eskola ym., 2016.) Tätä menetelmää käytimme haastattelussa työntekijöille sekä nuorille.

Nuorten haastatteluissa pitää pyrkiä saamaan nuoren omat kokemukset ja tieto asioista, jolloin on otettava huomioon erityispiirteet, joita heidän kanssaan työskentelyyn liittyy. Erityispiirteitä ovat vastavuoroisuus nuorten kanssa sekä keskusteluominaisuus. Haastattelun tarkoituksena on

edistää nuorten osallisuuttaan, ottaa huomioon heidän kokemuksiaan ja antaa mahdollisuus vaikuttaa nuorten omaan elämään vaikuttaviin asioihin. Nuorten lähtökohdat, motiivit ja ajattelu-tapa haastattelulle voivat olla erilaisia kuin aikuisilla. (Kallinen ym.,2022, luku Asiantuntijuu-den tunnistaminen ja tunnustaminen.) Tämä tuo haastattelussa esille tärkeitä nuorten mielipi-teitä ja näkökulmia.

Nuoria haastattelemalla saamme arvokasta tietoa toiminnan kehittämiseen ja arviointiin. Nuori sai itse päättää, miten haluaa haastattelun toteuttaa. Ajattelimme ensin järjestää haastattelun ryhmähaastatteluna, mutta tämä ei toteutunut johtuen pienestä ilmoittautumisprosentista. Ryhmähaastattelut voivat olla nuorille haastavia, jonka vuoksi ilmoittautumisia ei tullut. Ryhmähaastattelu on tehokkaampi tapa saada nuorilta tietoa kuin haastatella heitä yksitellen. Lopulta kaksi nuorta ilmoittautui haastatteluihin ja kerkesimme haastatella heidät yksilöhaastatteluina.

Alle 15-vuotaiden haastatteluun olimme valmistautuneet lähettämään sähköpostitse informaatiolomakkeen huoltajille, joista ilmenee, mitä varten haastattelu toteutetaan ja mitä tietoja nuoresta jää talteen. Lomakkeesta löytyi myös meidän haastattelijoiden yhteystiedot, mikäli huoltaja ei halunnut nuoren osallistuvan haastatteluun. Nuorille kohdennetut haastattelut järjestimme yhtenä Aktorit- ryhmän vaikuttamisenmahdollisuutena. Haastattelusta nuori sai kerättyä itselleen 2000 pistettä. Annoimme ennen haastattelua kaikille haastateltaville informointilomakkeet sekä pyysimme kirjallisen suostumuksen haastatteluun. Tällä varmistamme haastateltavan itsemääräämisoikeuden toteutumisen sekä eettisen toiminnan. Yksi haastateltavista oli alle 15-vuotias, saimme hänen huoltajaltaan luvan haastatteluun.

Haastattelu osoittautui hyväksi valinnaksi tiedonkeruumenetelmänä, sillä haastattelun avulla saimme kattavasti tietoa haastateltavien mielipiteistä ja ajatuksista puheen muodossa. Vaikka joudumme luopumaan ryhmähaastattelusta ja toteutimme kaksi yksilöhaastattelua, saimme nuorien mielipiteitä ja ajatuksia esille. Toteutimme haastattelut Teamsin välityksellä haastateltavien toiveiden mukaisesti. Ensimmäisenä haastattelimme Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden työntekijöitä (2kpl) ja annoimme heille haastattelurungon (Liite 1.) etukäteen, jolloin heillä oli aikaa valmistautua ja pohtia vastauksia jo valmiiksi. Näin saimme haastattelusta tehokkaan eikä kysymykset tulleet haastateltaville yllätyksenä.

Työntekijät haastatteluun valittiin sillä perusteella, että olivat opinnäytetyötä tehdessä valmiita yhteistyöhön ja olivat tietoisia ryhmän toiminnasta olennaisin tavoin. Työntekijöiden haastattelukysymykset olimme suunnitelleet niin, että saamme tietoa Aktorit-ryhmän toiminnasta ja

kehittämistoiveista työntekijöiden näkökulmasta sekä yleisesti nuorisotyöstä ja nuorten osallisuuden toteutumisesta Tampereen kaupungilla.

Haastattelussa esitimme kysymyksiä puolistrukturoidun haastattelun mukaisesti. Annoimme haastateltaville puheenvuoron ja olimme itse kuuntelijan roolissa pitäen kuitenkin kontaktia haastateltaviin. Haastateltavat vastasivat kysymyksiin kattavasti, joten haastattelun edetessä jätimme muutaman kysymyksen pois tai muutimme joidenkin kysymyksien sisältöä puolistrukturoidun haastattelumenetelmän mukaisesti.

Haastattelu tallennettiin haastateltavien luvalla. Tallennettu haastattelu tulee muuttaa tutkittavaan muotoon, eli se litteroidaan. Hyödynsimme Teamsin tallennusta ja litterointia, jolloin saimme valmiin litteroidun haastattelun. Huomasimme, että litterointi oli joiltakin osin puutteellinen, jolloin tulosten analysointi helpotti tallennettu haastattelu. Pystyimme haastattelusta tarkistamaan puutteelliset litteroinnit. Haastattelun muuttaminen tekstimuotoon helpottaa tutkimusaineiston analysointia eli järjestelmällistä läpikäyntiä sekä aineiston ryhmittelyä ja luokittelua. Laadullisella tutkimusmenetelmällä hankittu analysoitava tutkimusaineisto on aina tekstin tai kuvan muodossa. (Vilka, 2021, luku Tutkimuksen arvioinnin perusta: tutkimus tekstinä.)

Litteroinnissa tutkitaan, mikä tieto on olennaista itse tutkimuskohteen kannalta. Peruslitteroinnissa haastattelu litteroidaan sanatarkasti, mutta haastattelusta jätetään pois ylimääräiset täytesanat. Tällöin tuotosta on helppo lukea ja analysoida. (Tutkimustie, 2025.) On kuitenkin tärkeää, ettei litteroinnissa muuteta haastateltavan lausumia tai merkityksiä, joita haastateltavat tuovat esille. (Vilka, 2021, luku Puheesta tekstiksi: litterointi).

4.2 Kysely

Kysely on mittausväline, jonka avulla saa helposti kerättyä mahdollisimman paljon tietoa tarvittaessa lyhyessäkin ajassa. Kyselytutkimus sopii hyvin menetelmäksi, kun tarkastellaan yhteiskunnan ilmiöitä, ihmisten toimintaa, asenteita, mielipiteitä ja arvoja. Menetelmänä kysely toimii myös useasti helposti lähestyttävänä ja sillä voidaan tavoittaa mahdollisimman suuri vastaajaryhmä. Kyselyn voi toteuttaa haastattelukyselynä, jolloin vastaaja haastatellaan kyselyn avulla tai kyselyn voi toimittaa vastaajille esimerkiksi sähköpostilla. (Vehkalahti, 2019, s.11). Kyselyä tehtäessä otimme huomioon kohderyhmän, eli nuoret. Pyrimme esittämään kysymykset nuorille tarpeeksi ymmärrettävinä. Kyselyssä oli yhteensä 15 kysymystä. Lisäksi nuoret saivat antaa vapaaehtoisesti palautetta kyselystä. Kyselyn vastaanottajille, eli nuorille laitoimme viestin Aktorit WhatsApp-ryhmään, mistä ilmeni, mitä varten kysely on luotu ja miksi halusimme saada vastauksia juuri näiltä nuorilta.

Kyselytutkimus on usein miten määrällinen, mutta sen voi toteuttaa myös laadullisesti. Kyselyn kysymykset voi jakaa osioihin, jotka ovat avoimet ja suljetut. Avoimiin kysymyksiin vastaaja vastaa sanallisesti. Suljettuihin kysymyksiin on annettu valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaajan on valittava hänelle sopivin. Valmiit vastausvaihtoehdot helpottavat vastausten muuntamista analysoitavaan muotoon, kuten taulukoihin. Avoimilla vastauksilla voidaan saada arvokasta tietoa tutkimuksen kannalta, jota ei saataisi suljetuilla vastausvaihtoehdoilla selville. Kyselytutkimuksessa kysymykset toimivat mittareina. Kyselyn kysymykset tulee miettiä tarkasti, jotta niihin saadut vastaukset tuottavat tietoa tarpeeksi tietoa. Kysymysten tulee olla vastaajalle mielekkäitä vastata sekä sisällöllisesti oikeita. Saatekirje on olennainen osa kyselyä, sillä vastaajan tulee tietää, miksi kysely on luotu, mihin tietoja käytetään ja ketkä tutkimusta tekevät. Näiden lisäksi saatekirjeestä tulee käydä ilmi, tallennetaanko vastaajien henkilötietoja, kuten sähköpostia tai syntymäaika. (Vehkalahti,2020, s.13,20,24.)

Kerätyt henkilötiedot olemme korvanneet työssämme nimimerkillä tai numerolla. Kysymysten järjestys ja johdonmukaisuus helpottavat vastaajan roolia ja lisäksi kysymykset tulee muotoilla tavalla, jonka vastaanottajaryhmä ymmärtää hyvin. Yhteen kysymykseen sisällytetään vain yksi asia, jolloin varmistetaan, että se on olennainen kehittämistyön kannalta. (Vilka, 2021, luku Tutkimushaastattelu aineistona).

Toteutimme kyselyn Humakin tarjoamalla Webropol-ohjelmalla. Ohjelman avulla saimme vastaukset muutettua taulukoiksi havainnollistamisen helpottamiseksi. Halusimme pitää kyselyn

selkeänä ja lyhyenä, jotta nuorilla riittää mielenkiinto kyselyyn vastaamiseen. Kysely toteutettiin täysin anonyyminä. Kysyimme sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä, sillä suljetuilla kysymyksillä ei saanut kaikkea relevanttia tietoa, mitä kehittämistyömme tarvitsi. Pohdimme, mitkä kysymykset antavat meille tarpeeksi tietoa, joka auttaa meitä ymmärtämään nuorten ajatuksia ryhmästä ja antaa meille vastauksia kehittämisiongelmaan.

Suljettuihin kysymyksiin olimme luoneet vastausvaihtoehdot, joista pystyi valitsemaan yhden sopivimman vastauksen. Kysyimme nuorilta, kauanko he ovat olleet ryhmässä mukana, miksi he ovat ryhmässä, miten he kokevat ryhmän saavutettavuuden sekä pyysimme avoimia vastauksia siitä, että onko heillä ollut ajatuksia, miten ryhmä toimisi paremmin. Pyysimme myös heitä arvioimaan ryhmään toimintaa ja palkintojen mielekkyyttä. Kyselyssä käytimme avoimia kysymyksiä, monivalintakysymyksiä sekä CES- (Customer Effort Score), CSAT- (Customer Satisfaction score) ja NPS- (Net promoter score) mittareita. CES-mittaria käytetään usein mitaamaan palveluprosessin kokonaissujuvuutta. CSAT avulla arvioidaan vastaajien tyytyväisyyttä palveluun tai tuotteeseen ja NPS osoittaa, kuinka todennäköisesti palvelua tai tuotetta suositellaan muilla käyttäjille. (Webprolol,2025.)

Kyselyn tuloksista halusimme saada selville, miten Aktorit- ryhmä on vaikuttanut nuorten elämään ja millä tavoin he toivovat ryhmän kehittyvän. Kyselyn tuloksista oli tärkeää saada selville tietoa, mitä nuorisotyöntekijöillä ei ole. Nuorisotyöntekijät halusivat tietää nuorten mielihyvän ryhmästä, sen toimivuudesta ja vaikutuksista. Lisäksi toiveena oli saada nuorilta ajatuksia, miten he toivoisivat ryhmän toimivan tulevaisuudessa. Sisällöltään kysely koostui nuorten kokemuksista ryhmän toiminnasta ja saavutettavuudesta sekä osallisuudesta Tampereen kaupungilla ja nuorille suunnatuista palveluista.

Kysely oli yhtenä viikon vaikuttamismahdollisuutena. Kyselyyn osallistumisesta nuori sai kerättyä itselleen 1000 pistettä. Linkki kyselyyn jaettiin ryhmään yhden ryhmää ylläpitävän nuorisotyöntekijän toimesta. Kirjoitimme valmiin alustuksen kyselystä nuorisotyöntekijälle. Kysely jaettiin nuorille avoimen kyselylinkin avulla, jolloin kyselyn vastauksia ei pysty yksilöimään yksittäisiin nuoriin.

Laitoimme linkin kyselyyn ja sekä pohjustus viestin ensin nuorisotyöntekijälle, jotta hän pystyy määrittämään pisteiden määrän kyselystä ja laittamaan toteutuneet pisteet osallistuneille nuorille. Kyselyyn vastaamisesta nuori sai kerättyä itselleen 1000 pistettä. Vastausaikaa heillä oli

yhteensä neljä vuorokautta. Laitoimme nuorille muistutusviestin kyselystä, kun kyselyn vastaustaikaa oli jäljellä kaksi päivää. Muistutusviestissä kannustimme nuoria vastaamaan kyselyyn, sillä kehittämistyömme tavoite on tuottaa kehitysideoita heidän tarpeensa huomioiden.

Suunnittelimme kyselyn kysymyksen huolelliset ja kehittämistarpeen huomioiden. Pyrimme myös siihen, että nuorisopalvelut voivat hyödyntää kyselyä myös jatkossa. Kysely suunnattiin kaikille Aktorit-ryhmässä oleville nuorille. Kysely hetkellä ryhmässä oli 96 nuorta, joista vastanneita oli 31. Vastaaaja määrä oli 32 %. Toivoimme korkeampaa vastausprosenttia kehittämistyömme tulosten analyysien luotettavuuden kannalta. Tämä vastausprosentti antoi meille kuitenkin uutta tietoa nuorten kokemuksista ryhmässä. Voi kuitenkin olla, että juuri aktiivisimmat ryhmän osallistujat vastasivat kyselyyn, jolloin hiljaisempien nuorten ääni jäi kuulumatta.

4.3 Ideointitapaaminen

Idealla eli oivalluksella tarkoitetaan tietoisien ja tiedostamattoman harkinnan yhteisvaikutuksen tuloksia. Idea syntyy usein yllättäen, jolloin sen jalostamista on hyvä jatkaa. Yksi oivallus yleensä johtaa toiseen, jolloin lopputulos voi olla aiempaa parempi. Kun ideoita on syntynyt projektin osalta tarpeeksi, on varmistettava niiden toimivuus. (Harisalo,2011, s.11.). Tämä voi viedä aikaa, joten tässä kehittämistyön menetelmässä aikaansaadut ideat tulevat toimeen vasta opinnäytetyön valmistuttua. Ideointi antoi meille kuitenkin uusia ajatuksia kehittämistyömme tuloksiin eli ryhmän kehittämisideoihin.

Ideointia tehdään jo valmiiksi koottujen havaintojen pohjalta. Havaintoja voidaan yhdistellä laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Ideoinnissa on tärkeää tuoda rohkeasti esille erilaisia vaihtoehtoja ja ajatuksia havainnoista. Ideoinnissa positiivinen ilmapiiri on tärkeää, jotta kaikkien osallistujien ajatuksia voidaan kuunnella. Ideointi auttaa konkretisoimaan ajatuksia. (Muotoilupakki.fi, n.d.) Idea käsitteenä on kolmiulotteinen. Ideointi voi olla teoreettista eli jonkinlainen toimintaperiaate, se voi ohjata ideaa eli olla käytännöllistä tai ideointi voi olla keksinnöllistä, jolloin tuotetaan jotain uutta ajatuksen muodossa. (Reunanen,2013, s.10.)

Ideointi on luovaa ongelmanratkaisua ja sillä pyritään vastausta määriteltyyn ongelmaan. Kun ongelma on määritelty, aloitetaan ideointien tuottaminen. Ideointeja pyritään tuottamaan mahdollisimman paljon. Kyse ei ole parhaan mahdollisen idean keksimisestä. Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman monta ideaa. On olemassa erilaisia ideointimenetelmiä. Menetelmiä käyttäen voidaan tuottaa tehokkaasti ratkaisuideoita lyhyessä ajassa, tavoite on saada ideoita alle kahdessa tunnissa. Sovellettavat ideointimenetelmät ovat yksi tehokkaimpia tapoja ratkaista ongelmia. Erilaiset ideointitekniikat ovat tärkeitä organisaatioiden arkipäiväisissä ongelmatilanteissa. Yksi yleisin ideointimenetelmä on aivoriihi. Aivoriihen avulla ideoidaan ryhmässä uusia ratkaisuja ongelmiin. Aivoriihi on ryhmätyömenetelmä, siihen tarvitaan puheenjohtaja ja tarpeeksi osallistujia. (Harisalo,2011, s.75–80.) Emme valinneet aivoriihtä menetelmäksi, sillä ideointitapaamisessa oli kolme osallistujaa, jolloin aivoriihen kriteerit eivät olisi toteutuneet.

Ideoinnin tarkoituksena on nostaa esille näkökulmia ja ajatuksia aiheeseen liittyen. Ideointitapaamisessa aiheena oli Aktorit- ryhmä. Ideointitapaaminen järjestettiin Teamsissa yhdessä nuorisotyöntekijän kanssa. Kävimme läpi kehittämistyötämme ja sen aiheita ja menetelmiä. Tarkoituksena oli nostaa menetelmistä nousseita tuloksia sekä pohtia kehittämisideoiden tarpeellisuutta sekä niiden mahdollista toteutusta.

4.4 Kehittämistyön eettisyys ja luotettavuus

Ennen tutkimuksen käynnistämistä tulee tehdä eettinen ennakoarviointi, joka turvaa tutkittavien ja tutkijoiden oikeusturvan. Eettisessä ennakoarvioinnissa on kyse riskien etukäteisarvioinnista ennen tutkimuksen aloittamista. Ennakoarvioinnissa arvioidaan, miten tutkimuksessa toteutetaan tutkittavien informointi ja suostumuksen pyytäminen. Lisäksi siihen kuuluu tietosuojakysymykset, yksityisyyden suojan varmistaminen sekä vahingon tuottamisen välttäminen. Lainsäädännön ja eettisen ennakoarvioinnin tutkimuseetiikan tarkoitus on ohjata tutkijan työtä. Alaikäiset ovat eettisen sääntelyn näkökulmasta suojattomia, jonka vuoksi heitä koskee tarkemmat tutkimuseettiset periaatteet kuin täysi-ikäisiä. Yli 15-vuotias voi osallistua tutkimukseen hänen omalla suostumuksellaan, huoltajia on kuitenkin informoitava tutkimuksesta. Alle 15-vuotias voi osallistua kyselytutkimukseen omalla luvallaan, mikäli on suunnattu suurelle väkijoukolle eikä siitä ilmene mitään henkilötietoja tai nuorta tunnistettavaa tietoa. Muutoin alle 15-vuotiaan tutkimukseen osallistumisesta vaaditaan huoltajan suostumus tutkimukseen. Kyselytutkimuksissa, jotka on suunnattu isommalle väkijoukolle, riittää huoltajan informointi tutkimuksesta. Huoltajat voivat kuitenkin halutessaan kieltää lastansa osallistumasta tutkimukseen. Suomen perustuslaissa (731/1999) YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen näkemysten huomioon ottaminen huomioiden samalla hänen kehityksensä sekä ikänsä. (Rutanen, ym.2021, s.11–12,14.)

Henkilötietolain mukaan, tutkimuksen tekijällä tulee olla henkilörekisteri, mikäli hän kerää tutkimuksessaan henkilötietoja. Henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai epäsuorasti. Suorat tunnistukset ovat muun muassa henkilön nimi, kuva tai sähköposti. Epäsuorat tunnistukset, joista henkilön voi tunnistaa ovat yleensä yksittäisinä riittämättömiä henkilön tunnistamiseen, mutta useiden epäsuorien tunnistusten yhdistelmällä tuottaa riskin henkilön tunnistamiseen. (Rutanen, ym.,2021, s.22.) Julkaistussa opinnäytetyössä olemme varmistaneet, ettei kehittämistyössä kerota menetelmiin osallistuneiden henkilötietoja.

Jokaista tutkimusmenetelmää varten kirjasimme koulun puolelta selosteen henkilötietojen käsittelystä sekä toteutimme opinnäytetyösuunnitelman, mikä sisälsi aineistohallintasuunnitelman. Organisaatioita ja sen työntekijöitä tutkittaessa vaaditaan tutkimusluvan hakeminen organisaation johdolta ennen tutkimuksen aloitusta. (Kuula-Luumi,2011, Johdanto). Haimme Tampereen kaupungilta tutkimusluvan sekä kirjoitimme tilaajan kanssa yhteistyösopimuksen. Ennen opinnäytetyön aloitusta lähetimme hyväksytyyn tutkimusluvan tilaajalle kommentoitavaksi.

Haastatteluja varten jokainen haastateltava sai allekirjoitettavaksi tutkittavan suostumuslomakkeen sekä luettavaksi tutkittavan informointilomakkeen. Tutkimuksesta ja siihen kerättävistä tiedoista informoiminen sekä tutkimusluvan hakeminen kuuluvat olennaisesti tutkimustyön onnistuneeseen suunnitteluun. Tutkimuksesta informointi sekä allekirjoitettu suostumus edellyttävät tutkijaa toimimaan moraalisesti sovitulla tavoilla. (Kuula-Luumi,2011). Tutkimukseen osallistuminen oli osallistujille täysin vapaaehtoista ja heillä oli oikeus keskeyttää osallistuminen koska tahansa. Tämä kerrottiin heille suostumuslomakkeessa, joka allekirjoitettiin ennen tutkimuksen alkamista. Yleensä keskeyttämisen syynä on osallistumisen kuormittavuus tai tutkimuksen sisällön muuttuminen epämurkkaavaan suuntaan. (Kuula-Luumi,2011, luku Tutkittavan informointi)

Ennen haastattelun aloitusta kerroimme mihin käytämme haastattelusta saatuja tietoja ja ettemme julkaise haastateltavien henkilötietoja opinnäytetyössä. Kaikkien haastateltavien nimet on muutettu lopulliseen kehittämistyöhömme H1 ja H2 nimimerkeillä. Tutkittavien yksityisyyden suojan turvaaminen on yksi tutkimuseettisistä periaatteista ja on erittäin keskeistä tutkimusjulkaisuissa. Pääasia on kirjoittaa työn tulokset niin, että tutkittavien henkilöiden anonyymiteetti turvataan. (Kuula-Luumi,2018, luku Aineiston hankinnan juridiikka).

Annoimme haastateltavien päättää, missä haastattelut pidetään sekä kerroimme, että säilytämme haastattelusta saatuja tietoja kehittämistyön loppuun saattamiseen saakka. Kun kehittämistyömme on valmis, äänitallenteet ja tekstimuotoon muokatut haastattelut hävitetään. Kaikki opinnäytetyötämme varten kerätyt henkilötiedot ja arkistot on kerätty ainoastaan kehittämistyön tekemistä varten.

Tutkimuseettisissä ohjeissa painotetaan tutkijoiden avoimuutta ja rehellisyyttä tutkittavia kohtaan. Tutkijan käytöksen tulee olla ystävällistä ja tutkijan rooli selkeää. Empatia vuorovaikutustilanteessa on tarpeen, mutta ei liiallisesti. Vuorovaikutustilannetta ei saa manipuloida sillä perusteella, että haluttaisiin saada enemmän tietoja tutkittavalta. Tutkittavien vapaaehtoisuus voi hämärtyä, jos tutkittavalla on liian läheinen suhde tutkimuksen toteuttajaan. Tutkijan on ymmärrettävä, että aineistoa kerätään ja tulkitaan ainoastaan tutkimustyötä varten. (Kuula-Luumi,2011, luku Aineiston hankinnan erityiskysymyksiä.)

Toteutimme opinnäytetyötä huolellisesti varmistaen, ettei meiltä puutu tarvittavia lupia tai sopimuksia. Työntekijöiden haastattelun suoritimme etänä Teamsin välityksellä heidän toi-

veidensa mukaisesti. Teamsissa saimme nauhoitettua sekä litteroitua haastattelun. Nauhoituksesta informoimme haastateltavia etukäteen, pyysimme suostumuksen haastatteluun ja kerroimme, koska nauhoitus on päällä ja koska laitoimme sen pois. Myös työntekijöiden vapaaehtoisuus työssämme oli tärkeää. Koska olimme saaneet organisaatiolta tutkimusluvan, voi se aiheuttaa velvollisuuden tunteen osallistua tutkimukseen. (Kuula-Luumi,2011. Luku Portinvartioiden rooli). Työntekijöiden osallistuminen oli kuitenkin tärkeää kehittämistyömme onnistumisen kannalta ja heidän tietonsa olivat meille arvokkaita.

Haastattelutilanteen alussa varmistimme, että kaikki tarvittavat lupia koskevat hakemukset ja asiakirjat olivat tehtyjä. Pyrimme luomaan haastattelusta kaikille osapuolille mahdollisimman rennon sekä luontevan, ilman paineita vastauksista.

Käytimme opinnäytetyössämme paljon lähteitä internetistä sekä Humak Finnasta. Internet tarjoaa rajattoman määrän tietoa tietyllä hakusanalla. Epärelevanttien lähteiden tulkitseminen on tärkeää. (Kuula-Luumi,2011, luku Internet aineiston hankinnassa.) Etsimme tietoja artikkeleista, julkaisuista, tutkimuksista ja viranomaistenselvityksistä, jotka ovat ajankohtaisia ja pysyimme tunnistamaan tekstin kirjoittajan tai tekstin tuottaneen tahon. Kunnioitimme tekijänoikeuksia kertomalla muualta saadun tiedon lähteen, josta ilmenee tietolähteen tekijän nimi tai organisaatio.

Liityimme molemmat mukaan Aktorit WhatsApp- ryhmään ennen nuorten haastattelun ja kyselyn toteuttamista. Teimme esittelyn itsestämme, missä kerroimme, keitä me olemme ja miksi olemme liittyneet ryhmään. Myös nuorisotyöntekijä kertoi nuorille WhatsApp- viestillä, että olemme liittyneet ryhmään ja tavoitteemme on saada nuorilta tietoa ja mielipiteitä ryhmän toiminnasta. Kerroimme opinnäytetyöstämme ja sen tarkoituksesta sekä kyselyn ja haastattelun toteuttamisesta hieman myöhemmin. Liitimme kuvat itsestämme esittelyyn. Tutkimustyössä ei saa poissulkea erilaisia ihmisryhmiä esimerkiksi vammaisuuden tai uskonnollisen vakaumuksen perusteella. (Kuula-Luumi,2011, luku Lapset ja erityisryhmät.) Nuorille suunnatut menetelmät olivat avoimia kaikille ryhmässä oleville nuorille.

4.5 Menetelmien analysointi

Tässä osiossa kerromme, millä tavoin aloimme purkamaan ja analysoimaan materiaaleja. Kaikissa menetelmissä voidaan käyttää sisällönanalyysiä. Sisällönanalyysiä voidaan liittää erilaisiin analysointikokonaisuuksiin ja sen avulla voidaan analysoida materiaaleja systemaattisesti ja objektiivisesti. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, luku Sisällönanalyysi.)

Sisällönanalyysia käytimme haastattelujen sekä kyselyn analysoimisessa, sillä sen toteutus kerättyihin materiaaleihin oli käytännöllistä. Materiaalit ovat kaikkia kehittämistyön dokumentteja, kuten haastatteluja, puhetta tai raportti, joka on muokattu kirjalliseen versioon. Sisällönanalyysin avulla hahmotetaan ilmiön keskeiset piirteet tiivistetysti ja yleisellä tasolla kadottamatta kuitenkaan sen sisältämää informaatiota. Analyysin avulla saadaan selkeyttä materiaaleihin, jolloin tutkittavasta ilmiöstä voidaan tehdä luotettavia ja selkeitä johtopäätöksiä. Ensimmäinen sisällönanalyysin vaihe on epäolennaisten asioiden karsiminen pois. Kun tämä on tehty, aloitetaan kerätyn aineiston ryhmittely. Ryhmittelyssä samaa kuvaavat asiat luokitellaan omiin alaluokkiinsa. Aineistoa teemoitellaan, tulkitaan ja lopuksi luodaan yhteenveto. Menetelmässä käytetään tulkintaa ja päättelyä, jolloin tutkittavasta ilmiöstä luodaan käsitteellisempi näkemys. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, luku Sisällönanalyysi.)

Aloitimme analyysin työntekijöiden litteroiduista haastatteluista, jonka toteutimme nuorisopalveluiden työntekijöille (2kpl). Haastattelu pidettiin Teamsissa, joten se oli tallennettu tietokoneelle. Kävimme litteroidun haastattelun useaan kertaan läpi ja samalla merkitsimme haastattelusta olennaisia asioita, jotka kuvaavat tutkittavaa ilmiötä. Poistimme materiaalia, mikä ei ollut relevanttia kehittämistyömme kannalta tai jos litteroinnissa esiintyi toistoa. Etsimme haastatteluista aiheita, jotka vastasivat suoraan esittämiimme kysymyksiin. Seuraavaksi yhdistelimme samanlaiset aiheet ja keräsimme olennaisimmat asiat yhteen.

Nuorten haastattelut toteutimme yksilöhaastatteluina kahtena eri aikana. Päätimme kuitenkin analysoida tuloksia vasta, kun molemmat haastattelut on saatu valmiiksi. Tallensimme ja litteroimme haastattelun suoraan Teamsissa. Aloitimme haastatteluiden purkamisen lukemalla ne läpi ja karsimalla pois ylimääräiset täytesanat. Merkkasimme työmme kannalta oleellisia vastauksia ja vertasimme haastatteluja keskenään. Poimimme yhdistäviä tekijöitä ja samankaltaisia ajatuksia nuorten haastatteluista. Vertasimme haastatteluiden tuloksia myös nuorille suunnattuun kyselyyn tuloksiin. Molemmista menetelmistä nousi esille samankaltaisia ajatuksia nuorilta.

Kyselyn analysointia helpotti Webropol-ohjelma, joka keräsi vastaukset ja muutti ne suoraan prosenteiksi ja käsittelyä helpottaviksi kaavioiksi. Kyselyssä oli viisi avointa kysymystä. Luimme vastaukset ensin tarkasti läpi jokaisesta kysymyksestä, jonka jälkeen tarkastelimme yhtä kysymystä kerrallaan. Poimimme asiat, mitkä vastasivat meidän kehittämistyömme ongelmaan ja kirjasimme ne ylös. Kun olimme käyneet kaikki kysymykset yksitellen läpi ja nostaneet tärkeimmät asiat ylös, lähdimme katsomaan kysymysten vastauksia yhdessä. Keräsimme yhteen olennaisimmat asiat. Lopuksi teemoitimme kaikkien menetelmien koottuja vastauksia yhteen ja kokosimme niistä yhteisiä piirteitä ja lopputuloksia.

Menetelmien toteutuksen ja analysoinnin jälkeen toteutimme ideointitapaamisen nuorisotyöntekijän kanssa. Keskustelimme esille nousseista teemoista ja nuorten toiveista ryhmää kohtaan.

5 ANALYYSI

5.1 Työntekijöiden haastattelu

Haastattelimme kahta Tampereen kaupungin nuorisopalveluissa työskentelevää henkilöä, jotka pysyvät tuotoksessa anonyyminä. Tämän takia selkeyden vuoksi käytämme tutkittavista henkilöistä koodinimiä H1 ja H2. Haastattelun toteutimme parihaastatteluna Teamsin välityksellä.

Ryhmän tarkoitus

Haastattelussa alussa kyselimme Aktorit-ryhmän taustoista ja toiminnasta, nuorisotyöntekijöiden rooleista ja nuorten osallisuudesta.

Haastateltava (H1) kertoi, että Aktorit-ryhmän perustamisen tarve syntyi, kun huomattiin, ettei nuorille ole tarjolla matalan kynnyksen vaikuttamisen mahdollisuuksia. Nuoret voivat hakea mukaan virallisiin vaikuttamisryhmiin kuten nuorisovaltuustoon, mutta se vaatii nuorelta hyvin paljon sitoutumista. Lisäksi nuorisovaltuustoon kuuluu 30 jäsentä, mikä on vain pieni osa Tampereen nuorista. Resurssien puute vaikuttaa osaltaan nuorten osallisuuden toteutumiseen.

Haastattelusta selvisi, että moni nuori jää ulkopuolelle osallisuudessa. Whatsapp-ryhmän toiminnassa on tällä hetkellä mukana vain murto-osa Tampereen kaupungin nuorista, vaikka ryhmä on avoin kaikille. H1 kertoi, että Aktorit-ryhmän toteutus lähti liikkeelle ajatuksesta, että vaikuttaminen olisi kaikille mahdollista.

Olisi kanava, joka olisi kaikille tamperelaisille nuorille avoin ja olisi matalan kynnyksen vaikuttamista. Ja sitten kaupungin näkökulmasta saataisiin nuorten ääntä kuuluviin kaupungin päätöksenteossa (H1.)

Aktorit-ryhmää on mainostettu kaupungin eri toimijoille, jotta heillä on mahdollisuus antaa nuorille vaikuttamismahdollisuuksia erilaisiin päätöksiin liittyviin asioihin. Aktorit-ryhmää pyritään markkinoimaan toimijoille väylänä pyytää nuorilta vastauksia ja mielipiteitä.

Tavallaan pyrimme markkinoimaan myös siihen suuntaan, että tämä on alusta, mitä voi hyödyntää, että täältä voi saada nuorilta vastauksia ja ajatuksia tiettyyn aiheeseen. Elikkä myös erilaiset päätöksenteon kanavat ottavat suoraan meihin yhteyttä (H1.)

Ryhmän toiminta käytännössä

Whatsapp-ryhmä toimii käytännössä niin, etteivät nuoret itse kirjoita ryhmään mitään. Nuorisotyöntekijä välittää ryhmään vaikuttamismahdollisuuden. Kun nuori tarttuu vaikuttamismahdollisuuteen ja on toteuttanut sen, hän laittaa nuorisotyöntekijälle viestin yksityisesti. Nuorisotyöntekijä käy kirjaamassa pisteet nuoren nimimerkin alle. Nuorisotyöntekijä on vastuussa uusien vaikuttamismahdollisuuksien tarjoamisesta. Vaikuttamisen mahdollisuuksia etsitään erilaisista tapahtumista, joita Tampereen kaupungilla järjestetään.

Kun on erilaisia kyselyitä auki tai on jotain äänestyksiä meneillään tai jonkinlaisia työpajoja, tapahtumia missä on vaikuttamisen paikkoja, niin sitten niitä tarjotaan nuorille WhatsApp-ryhmän kautta ja nuoret voivat valita, haluavatko he osallistua, niin se edistää käytännössä osallisuutta siten, että siinä annetaan tietoa nuorille, että nyt on mahdollisuus (H1.)

Vaikuttamismahdollisuudet voidaan kerätä myös eri lähteistä kuten kaupungin sivuilta, Pirkanmaan hyvinvointialueen nettisivuilta tai ne saattavat olla suullisia ehdotuksia työkavereilta tai nuorilta.

H2 kommentoi, että työkavereilta on tullut kehoituksia, mihin halutaan nuorien osallistuvan tai heidän mielipiteensä.

Haastateltavien toiveissa olisi, että tulevaisuudessa Aktorit-ryhmä saisi lisää jäseniä ja sen toiminta nuorisotyöntekijöiden kannalta helpottuisi. Vaikuttamismahdollisuuksista kertyneet pisteet nuorisotyöntekijä kirjaa pistetaulukoon. Tähän toivottaisiin kehittyneempää alustaa tulevaisuudessa, jos ryhmä saa huomasti lisää jäseniä.

Nuorisopalveluilla ei ole ryhmän vaikutuksista laadullista tietoa. Tiedot pitävät tällä hetkellä sisällään sen, kuinka moni nuori on tarttunut vaikuttamismahdollisuuteen. Nuorten mielipiteet eivät kuitenkaan ole kantautunut työntekijöiden tietoon.

Me tiedetään, kuinka moni nuori on osallistunut mihinkin toimintaan ja millaisia pisteitä on kerätty. Sen takia oltiin kiinnostuneita tästä opinnäytetyöstä, kun sellaista laadullista meillä ei ole millainen vaikutus tällä ryhmällä on (H1.)

Uusien jäsenten haku

Nuorisopalveluiden työntekijät ovat isoimmassa roolissa, kun ryhmään koitetaan saada uusia nuoria, joita kiinnostaa Aktoreiden kaltainen vaikuttaminen, kertoo H1. Ryhmää myös mainostetaan perinteisillä mainoksilla sekä flyereilla, mutta parhaat tavat ovat olleet erilaisissa tapahtumissa, missä ryhmää on päästy markkinoimaan. Aktorit-ryhmää on mainostettu myös kouluissa oppitunneilla.

Meidän paras keino eli meidän omat työntekijät nuorisopalveluissa ja sitten eri tapahtumat ja toiminnat missä on pystynyt markkinoimaan suoraan nuorille (H1).

Pisteiden keruu

Ryhmässä vaikuttaminen perustuu pisteiden keräämiseen ja niillä sitten palkintojen saamiseen, kun on saanut kerättyä tietyn määrän pisteitä. Tietystä pistemäärästä saa tietyn palkinnon ja mitä enemmän pisteitä sitä paremman ja arvokkaamman palkinnon voi lunastaa. Pisteet kerätään oman nimimerkin alle, josta nuori pystyy myös seuraamaan omaa pistesaldoansa. Pienemmät palkinnot ovat asusteita ja muita pieniä arjessa tarvittavia tuotteita. Jos pisteitä kerryttää 20 000, voi lunastaa itselleen liput yhteismatkaan Linnanmäelle. Linnanmäelle lähdetään ryhmässä nuorisotyöntekijän kanssa. Matka Linnanmäelle kuljetaan junalla.

Muutamia sellaisia pieniä tuotepalkintoja, kuten esimerkiksi varavirtalähde, kangaskassi, huulirasva ja sitten palkintomatka kauden päätteeksi on se Linnanmäen matka tai mikä nyt ainakin 2 vuotena ollut (H2).

Nuorisotyön resurssit

Nuorisotyön resurssien riittävydestä suhteutettuna nuorisolain asettamiin tavoitteisiin on keskusteltu jo kauan nuorisotoimialalla. Nuorisotyöntekijöitä haittaa työssäjaksamisen ongelmat, vaikka he kokevat tekevänsä arvokasta työtä, joka saisi myös näkyä palkkauksessa. Nämä ongelmat liittyvät vähäiseen ja riittämättömään resurssointiin ja osaamisen läpivirtaamisesta pois alalta. (Piirainen & Penttilä, 2023, s. 6–9.)

Haastateltavat kokevat, että nuorisotyöntekijöitä tarvittaisiin lisää, jotta jokainen nuori tulisi kohdatuksi. Silloin osa työntekijöistä voisi keskittyä kohtaamistyöhön ja osa kehittää erilaisia

digitaalisia mahdollisuuksia nuorisotyössä. H1 myös kommentoi, että olisi hienoa, jos jokaisella koululla olisi yksi työntekijä, joka vastaa nuorten osallisuuden edistämisestä.

Koska mun mielestä ne molemmat ovat tosi tärkeitä, että osa nuorista kaipaa sitä, että ei tarvitse olla esillä (H2).

Tasavertaisuus vaikuttamisessa

Monissa kouluissa on huomattu, että työ oppilaskunnassa ohjautuu samoille oppilaille. Ilmiö voi johtua siitä, että aikuisten käsitys oikeanlaisesta osallistumisesta heijastuu oppilaisiin, kun pelkästään hyväkäyttöiset ja hyvin suoriutuvat oppilaat kannustetaan ja valitaan vaikuttamaan. Opettajien pitäisi kannustaa jokaista oppilasta osallistumaan ja omata erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia. Lapsi- ja nuorisotyössä toimivien aikuisten rooli osallisuuden kehittämisessä on valtava. (Vatanen, 2023).

Haastateltavilta kysyttiin tähän liittyen, miten he kokevat tasavertaiset mahdollisuudet vaikuttaa. Nuorten osallisuuden jakautumiseen vaikuttaa hyvin moni asia, kuten vanhempien tuki ja kannustaminen, opettajien rooli osallisuuden edistämisessä, harrastukset ja nuoren omat mielenkiinnon kohteet. Nuorisopalvelu tekee parhaansa, jotta jokainen nuori tulisi kohdatuksi. He järjestävät joka vuosi kaikille Tampereen yhdeksäs luokkalaisille Vaikuta-päivät, jonne jokainen yhdeksäs luokkalainen on tervetullut.

Eihän se ikinä siis tasan mene. Haluttaisi tietenkin, että se menisi, mutta eihän se tieto kaikkia saavuta, vaikka kuinka haluttaisi, mutta ei se silti ole realistista(H2).

5.2 Nuorten haastattelut

Pohdimme millä tavoin haastattelut kannattaa nuorille järjestää. Nuorten opiskeluiden aikataulut piti huomioida haastatteluiden aikataulutuksessa, joten päädyimme järjestämään kaksi haastattelua Teamsissa, jolloin nuoret pääsisivät vapaasti liittymään valitsemaansa haastatteluun. Haastattelumahdollisuudet avasimme kahdelle keskiviikolle kello 16.00–17.00.

Toteutimme haastatteluun ilmoittautumisen Webropol-ohjelmalla tehdyllä lomakkeella. Lomakkeelle tuli ilmoittaa kumpana päivänä aikoo osallistua haastatteluun sekä ikä ja sähköpostiosoite. Pyysimme osallistujilta sähköpostiosoitteet informointia varten. Haastattelukysymykset olimme miettineet valmiiksi. Pyrimme muotoilemaan kysymyksen niin, että nuoren oli helppo ymmärtää ne sekä vastata niihin.

Ensimmäiseen haastatteluun emme saaneet ilmoittautumisia. Toiseen haastatteluun ilmoittautui kolme nuorta, joita kaksi oli alle 15-vuotiaita. Tässäkin haastattelussa seurasimme eettisiä ohjeita lähettämällä heille informointi- sekä lupalomakkeet sähköpostiin sekä lähetimme linkin Teams- haastatteluun. Myös vanhemman hyväksyntää tarvittiin, kun kyseessä on alle 15-vuotias nuori. Toinen alle 15-vuotias ilmoittautunut ei tullut paikalle haastatteluun, toiselta pyysimme huoltajan suostumuksen haastatteluun.

Haastatteluun osallistui lopulta kaksi aktiivista nuorta. Molemmat nuoret keräsivät tästä haastattelusta itselleen 2000 pistettä. Haastattelimme heidät erikseen. Haastattelun alussa esitelimme itsemme nuorelle ja hänelle annettiin vielä haastattelun alussa aikaa perehtyä informointilomakkeeseen. Kerroimme vielä suullisesti haastattelun tarkoituksen sekä miten haastattelun tietoja taltioimme ja käytämme. Tallensimme ja litteroimme haastattelut suoraan Teamsiin, jotta meidän ei tarvinnut haastattelun aika käyttää aikaa vastausten kirjoittamiseen. Kerroimme nuorille, kun laitoimme tallennuksen päälle.

Kysymysten aikana avasimme kysymystä suullisesti, jotta nuoren olisi helpompi pohtia siihen vastausta. Tässäkin haastattelussa tarjosimme nuorille anonyymiteetin minkä takia käytämme haastateltavista H1 ja H2 tunnistetta. Pyrimme pitämään haastattelun keskustelunomaisena ja nuorelle mielekkäänä.

Molemmat nuoret olivat saaneet tietää ryhmästä Wilma-viestillä. Wilma-viestintä on molempien haastateltavien mielestä toimiva tapa kertoa Aktorit- ryhmästä. Molemmista haastatteluista

nousi esille vahvasti se, että toiveena olisi tavata myös muita Aktorit- ryhmässä olevia nuoria ja suorittaa vaikka näitä vaikuttamistehtäviä yhdessä.

No olisi hauskaa, jos meillä olisi enemmän semmoisia tapaamisia, jossa me päästäisiin näkemään ryhmäläisiä. Ei niiden tarvitsisi olla mitään reissujakaan, vaan jotain tapaamisia nuorisotilassa ja siellä voisi tehdä vaikka yhdessä niitä vaikuttamisen asioita.

Jotenkin musta tuntuu oudolta, että mä oon ryhmässä josta mä en tunne puoliakaan ihmisistä(H2.)

Huomiomme kiinnittyi myös haastateltavia yhdistävään tekijään, että molemmat nuoret kokivat ryhmän matalankynnyksen vaikuttamismahdollisuuksien tarjoajana nuorille, jotka eivät vielä ole missään virallisemmassa vaikuttaja ryhmässä; tämä myös antaa tulevaisuuden vaikutusmahdollisuuksia ajatellen hyvät eväät. Kysyimme nuorilta, onko ryhmä auttanut nuoria verkostoitumaan tai oppimaan jotain uutta. Molemmat kokivat ryhmän auttaneen omien osallisuuden kokemusten lisäämisessä.

Joo kyllä mä uskon. Joskus mä oon ollut ihan silleen ymmälläni niistä kysymyksistä. Että en mä olisi miettinyt ikinä tällaista ja että täällä tälläistäkin katsotaan(H2.)

Ryhmän tarkoitus sekä säännöt ovat molemmille nuorille selkeät, joten tästä voimme olettaa, että ne kerrotaan nuorille tarpeeksi kattavasti ryhmään liittymisen yhteydessä. Toinen nuori kertoi saaneensa infoa ryhmän säännöistä ryhmään liittyttyään. H1 kertoo, että vaikuttamismahdollisuuksia ja viestejä voisi tulla jopa enemmänkin viikon aikana mitä nyt on tullut tähän mennessä. H2 puolestaan on ollut ihan tyytyväinen informaation sekä vaikuttamistehtävien määrään.

Pääpalkintona toimiva Linnanmäen reissu on ollut molemmille haastateltaville mieluinen. Kyselimme kuitenkin, onko mitään muita kohteita, jotka olisivat yhtä mielenkiintoisia ja H1 kommentoi vastaukseksi yhteisen Helsingin reissun shoppailemaan sekä Turun reissun. H2 puolestaan on mieltynyt Linnanmäen reissuun sekä hieman korkeansaareen, mutta alkuperäinen on hänen mielestään parempi.

Kyllä mä omasta mielestäni on ihan tyytyväinen. En mä ole niitä nyt hetkeen mitään ostellut kun mä oon säästellyt tohon lintsin reissuun.

Että joo, kyllä mä tykkään niistä.

Ne leffaliput on myös aika kovat, että jos mä en sinne lintsille menisi niin nämä kyllä ottaisin(H2.)

Haastatteluiden perusteella ryhmää pidetään hyvin toimivana ja nuorille mielekkäänä tapana osallistua vaikuttamiseen Tampereen kaupungilla. Haastateltavista molemmat suosittelisivat ryhmää muille nuorille.

No kyllä mä ihan kannustaisin, että tää on tosi matalan kynnyksen ja niinku vaikka täällä olisi niin kaikkia ole pakko tehdä. Se on tosi rentoa ja mukavaa ainakin mun mielestä. Ja sitten jos vaikka molemmat tekee jotain tehtäviä ja sitten saisi vaikka leffaliput niin sitten yhteistä toimintaa siitä saa. Kyllä mä suosittelisin(H2.)

Nuoret saavat tietoa muista nuorille suunnatuista vaikuttamisen ryhmistä ollessaan mukana Aktoreissa. H2 on mukana myös toisessa vaikuttamisryhmässä, mihin oli hakenut mukaan kuultuaan siitä Aktoreissa.

5.3 Kysely nuorille

Valitsimme yhdeksi kehittämismenetelmäksi kyselyn. Nuoret toimivat WhatsApp-ryhmässä, joten kysely oli helppo toteuttaa heille yhtenä matalan kynnyksen vaikuttamisen mahdollisuutena. Kysely oli nuorille myös tuttu tapa osallistua vaikuttamisenmahdollisuuksiin ja kerätä itselleen pisteitä. Kyselyn toteutus onnistui täysin anonyymisti eikä vastaajista kerättyä mitään henkilökohtaisia tietoja.

Kyselyn luonti Webropol-ohjelmalla oli helppoa ja saimme vastaukset haluaminamme raportteina. Raportista pystyimme kerätä tärkeitä nuorten ajatuksia kehittämistyöhömmekä saimme valmiita prosenttilukuja nuorten vastauksista.

Muotoilimme kysymykset niin, että ne on helppo ymmärtää eikä toistoa tulisi kysymyksiin vastatessa. Halusimme luoda myös avoimia kysymyksiä, joihin nuoren oli mahdollisuus vastata omin sanoin. Jätimme yhden avoimen kysymyksen vapaaehtoiseksi, jolloin nuori sai itse päättää, haluaako siihen vastata. Jokainen vastaaja vastasi myös avoimeen kysymykseen. Pyy-simme nuorilta kyselyn lopussa myös palautetta kyselyn toteutuksesta. Palaute oli kaikilta osin positiivista ja nuoret kertoivat, että on tarpeellista antaa heidän kertoa omista kokemuksistaan Aktorit-ryhmässä.

Kyselyyn vastasi yhteensä 31 nuorta, jolloin vastausprosentti 32 %. Kehittämistyön kannalta toivoimme suurempaa osallistujamäärää. Kehittämistyömmekannalta olisi ollut hienoa saada enemmän vastaajia, jotta ryhmään kuuluvien nuorten mielipiteet olisi kuultu laajemmin. Osallistujien vastaukset olivat kuitenkin kattavia, ja antoivat meille paljon tietoa ryhmän vaikutuksista kehittämistyön ongelmaa varten.

Vastanneista nuorista 32 % on ollut mukana ryhmän toiminnassa kuudesta kuukaudesta vuoteen. 45 % on ollut yli vuoden, eli tämä on heidän toinen vuotensa Aktorit-ryhmässä. Tämä tuotti meille tietoa siitä, että nuoret jatkavat ryhmässä myös seuraavana vuonna, kesätauon jälkeen.

48 % nuorista vastasi saaneensa tietää Aktorit-ryhmästä koulussa tai harrastuksissa. Moni oli vielä tarkentanut saaneensa ryhmästä tiedon koulun tiedotuskanavan Wilman kautta. 23 % vastasi saaneensa tietää Aktorit-ryhmästä somen tai mainostuksen kautta.

Kysyimme avoimella kysymyksellä, miksi nuoria kiinnostaa olla mukana Aktorit- ryhmässä. Vastauksina saimme, että nuorilla on halu vaikuttaa Tampereen kaupungilla. Syiksi kerrottiin myös omien vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen, ystävien kanssa pisteiden kerääminen sekä se, että Aktorit- ryhmässä voi osallistua omien voimavarojen mukaan.

Nuoret kokivat palkinnot hyvin mieluiseksi, niihin toivottiin jonkin verran vaihtelua, kuten lahjakortteja ja kausituotteita.

Ryhmässä nuoret ovat kyselyn mukaan aktiivisia ja 68 % vastaajista kertoo osallistuvansa vaikuttamismahdollisuuksiin 1–2 kertaa kuussa. 29 % nuorista kertoo osallistuvansa aina kun mahdollisuutta tarjotaan.

Kysyimme avoimella kysymyksellä nuorilta, mikä on ollut parasta Aktorit- ryhmässä. Nuoret vastasivat, että Aktorit- ryhmässä pääsee oikeasti vaikuttamaan nuorille tärkeisiin asioihin ja tuntee olevansa merkityksellinen. Aktorit mahdollistaa nuorille osallistumisen vaikuttamismahdollisuuksiin matalalla kynnyksellä ja se on tehty ryhmässä helpoksi. Ryhmä on lisäksi kasvattanut nuorten itsevarmuutta ja omia taitoja. Myös pisteiden kerääminen ja niillä lunastettavat palkinnot koettiin mieluiseksi.

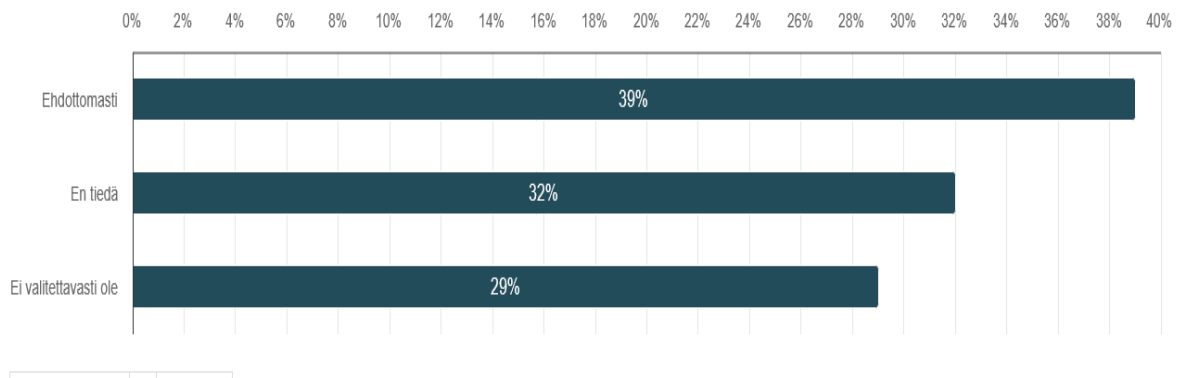
38 % kokee, että osallistuminen vaikuttamismahdollisuuksiin on tuottanut konkreettisia tuloksia. 58 % on sitä mieltä, että konkreettisia tuloksia näkee vain joskus. Tähän voi tuki vaikuttaa se, että kyselyistä toimenpiteisiin vie aikaa.

74 % nuorista kokee pisteillä lunastettavat palkinnot hyvinä. 19 % kertoo toivovansa niihin vaihtelua. Ehdotuksiksi nuoret ovat laittaneet kausituotteet, kylpyläliput ja lahjakortit.

Nuorten tasavertainen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa asioihin ei aina toteudu kyselyn tuloksien mukaan. Yli puolet nuorista ei tiennyt tai olivat sitä mieltä, ettei nuorille ole tasavertaista mahdollisuutta osallistua asioihin.

Koetko, että kaikilla tuntemillasi nuorilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa asioihin ?

Vastaajien määrä: 31

Kuvio 1. Kysely nuorille, nuorten tasavertainen osallisuus.

Nuoret kokevat, että Tampereen kaupunki tarjoaa suhteellisen hyvin vaikuttamismahdollisuuksia nuorille, 71 % oli kuitenkin sitä mieltä, että niitä voisi olla enemmänkin. Nuorten osallistuminen kaupungin päätöstentekoon koettiin heikkona, ja suurin osa arvioi sen kohtalaiseksi.

Nuorilta tuli myös paljon hyviä vinkkejä ja ideoita, miten uusia nuoria saataisiin kiinnostumaan ryhmästä, kysyimme tätä avoimella kysymyksellä. Näissä isosti yhtenä teemana nousi mainostaminen erilaisilla somealustoilla kuten TikTokissa ja Snapchatissa. Nuoret myös toivoivat, että pisteistä ja palkinnoista kerrottaisiin mainostuksen yhteydessä. Tällöin nuoret tietäisivät, että osallistumisella voi saavuttaa myös jotain konkreettista ja pisteitä kerryttämällä voi osallistua halutessaan yhteisöllisiin retkiin. Pisteitä voi käyttää palkintoihin tai niitä voi kerryttää arvokkaampaa palkintoa varten.

Yksi kehittämisehdotus nuorilta oli myös yhteisöllisyyden lisääminen. Vaikuttamismahdollisuus, johon voisi osallistua Aktorina ja tavata muita Aktoreita samalla.

5.4 Ideointi tapaaminen

Pidimme ideointitapaamisen Teamsissa nuorisotyöntekijän kanssa toteutettuamme muut kehittämistyön menetelmät. Ideointitapaamisessa halusimme nostaa tärkeitä asioita nuorten haastatteluista ja kyselystä sekä käydä nuorisotyöntekijän kanssa läpi tuloksia, mitä kehittämismenetelmistä on noussut. Kävimme läpi kehittämismenetelmistä nousseita tuloksia ja pohdimme niihin sopivia ratkaisuja.

Aloitimme kyselymenetelmän tulosten läpikäymisellä ja pohdimme, mitkä asiat nuorten keskuudessa nousivat vahvasti esille. Nuoret kokivat ryhmän itselleen erittäin merkityksellisenä ja osallisuutta edistävänä. Tämä on nuorisopalveluille tärkeää tietoa, sillä se antaa pohjaa Aktorit-ryhmän jatkamiselle ja kehittämiselle. Ryhmä koetaan tärkeänä, joten sen toimintaan kannattaa panostaa.

Ryhmä nuoret ovat saaneet tietää Aktorit-ryhmästä eniten koulussa ja koulun viestintäkanavan Wilman kautta. Nuorisopalvelut jatkavat informaatiota Wilman kautta. Toimenpiteenä mainostamiselle keskustelimme ajatuksesta, että mainostamista tapahtuisi myös oppilaanohjauksen oppitunneilla. Ilmoittautumislomakkeita voisi jakaa paperisena kouluille oppilaanohjaajalle tai kouluvalmentajalle.

Osa nuorista koki palkinnot mieluisina, osa taas toivoi vaihtelua. Keskustelimme tuloksista, että kausituotteet ovat hyvä idea. Nuoret toivoivat menetelmien perusteella enemmän yhteisöllisyyttä. Resurssien puute rajaa jonkin verran nuorisotyöntekijän toimintaa Aktorit-ryhmässä. Keskustelussa kuitenkin puhuttiin, että nuorisotyöntekijän työnkuva on mukautuva, joten jos Aktorit-ryhmä koetaan nuorille hyvin merkitykselliseksi, niin silloin siihen myös voisi panostaa enemmän. Ratkaisuna olisi nuorisotyöntekijän toiminnan keskittäminen Aktorit-ryhmän toimintaan ja siellä oleviin nuoriin.

Yhtenä ehdotuksena ideointi tapaamisessa nousi myös aktiivisimman nuoren palkitseminen esimerkiksi kerran kuukaudessa tai puolessa vuodessa. Palkintona voisi olla jokin pieni ilmainen palkintoja tai pistemäärä. Tämä kuitenkin olisi toteutukseltaan hankalaa, sillä nuorisotyöntekijöiden tulisi laskea kaikkien osallistuneiden nuorten osallistumiskerrat erikseen. Tämä taas veisi paljon aikaa ja vaivaa, joten tällä hetkellä sen toteuttaminen ei ole mahdollista. Kuitenkin jos Aktorit-ryhmän toiminnan ylläpitämiseen saadaan enemmän nuorisotyöntekijän työaika, voi tämäkin ehdotus olla toteutettavissa.

Tapaamisessa selvisi ryhmän aktiivisuudesta, että on normaalia, ettei kaikkiin viikoittaisiin vaikuttamisen mahdollisuuksien tehtäviin tule jokaiselta nuorelta vastausta. Ryhmässä toimii tällä hetkellä 15–30 aktiivista nuorta ja yleensä vaikuttamismahdollisuuksiin osallistuu ryhmästä noin kaksikymmentä nuorta. Eli tästä voidaan tehdä päätelmä, että vaikka ryhmä saisikin enemmän nuoria mukaan toimintaan, vaikuttaminen ei ole ainoa asia miksi ryhmään on liitytty. Tämä kertoo, että nuorille on tärkeää kuulua johonkin ryhmään ja he voivat halutessaan tarttua vaikuttamismahdollisuuksiin. Aktiivisimman ryhmänjäsenen palkitseminen voisi antaa mahdollisuuden saada enemmän vastauksia. Ryhmän kasvattaminen ei myöskään suoraan tarkoita sitä, että jokaiseen vaikuttamismahdollisuuteen osallistuisi kymmeniä ryhmän nuoria. Vaikka ryhmän koko kasvaisikin, voi silti olla, että vaikuttamismahdollisuuksiin osallistuu edelleen vain pieni osa ryhmän nuorista.

6 YHTEENVETO

6.1 Tuotos ja kehitysideoit

Tuotoksemme on kehittämisisideat Aktorit WhatsApp- ryhmän toimintaan sekä nuorille suunnattu välikysely. Kun olimme tehneet kehittämistyömme haastattelun ja kyselyt sekä analysoineet ne, lähdimme etsimään yhtäläisyyksiä kaikista menetelmistä. Yhtäläisyyksistä muodostimme teemoja ja hyödynsimme samalla tietoperustaa, jota olemme opinnäytetyötä tehdessä keränneet.

Kehittämistyömme tietoperustaan nojaten Aktorit-ryhmän kaltaisia palveluita ei ole tiedossa nuorten keskuudessa. Työntekijöiden haastattelusta ilmeni, että yksi kunta on ottanut mallia Tampereen nuorisopalveluiden Aktorit-ryhmästä.

Haastattelussa ohjaajille sekä kyselystä nuorille nousi esille, miten tärkeää on tarjota nuorille vaikuttamismahdollisuuksia, joihin voi osallistua matalalla kynnyksellä. Ryhmä toimii hyvin nuorille, jotka eivät ole saaneet aikaisemmin kokemuksia vaikuttamisesta. Toisaalta ryhmä edistää myös kunnan aktiivisten nuorten vaikuttamista mielekkäällä tavalla. Nuoret olivat vastanneet kyselyyn, kuinka tämän ryhmän ansiosta nuoret pääsevät vaikuttamaan itselle tärkeissä asioissa. Nuoret kokivat haastattelun sekä kyselyn perusteella, että Aktorit- ryhmään pystyi liittymään omana itsenään ilman paineita.

Haastatteluista ja kyselyistä nousi esille nuorten osallisuuden erilaiset muodot. Haastatteluissa ja kyselyssä oli yhteneväisyyksiä etenkin siinä, miten nuorten osallisuutta edistetään ja miten sitä toteutetaan. Haastattelun ja kyselyn tuloksista ilmeni, ettei nuorilla ole tiedossa muita vaikuttamisen paikkoja, joihin voisi osallistua matalalla kynnyksellä ilman sitoutumista tai ylimääräistä julkisuutta. Kyselystä vain muutama vastaaja tiesi muita vaikuttamisen tapoja kunnassa. Tavot, jotka nuoret tunnistivat heille suunnatuiksi vaikuttamisen paikoiksi, olivat oppilaitosten vaikuttamisryhmiä, kuten oppilaskunta. Aktorit-ryhmä on antanut monille nuorille tavan antaa äänensä kuuluviin ja vaikuttaa asioihin omassa asuinkunnassaan.

Nuoret kertoivat, että Aktorit- ryhmän toiminta on auttanut heitä ymmärtämään, miten päätösten teko toimii ja miten asioihin voi vaikuttaa. Aktorit-ryhmä koetaan hyvin tarpeelliseksi sekä nuorten keskuudessa että nuorisotyössä. Nuoret toivat esille, että Aktorit- ryhmän ansiosta he kokevat, että heidän äänellään ja mielipiteillään on merkitystä ja se antaa uskoa omiin kykyihin

vaikuttaa. Vaikutusmahdollisuudet ovat myös avartaneet nuorten ajatusmaailmaa, he ovat oppineet uusia asioita ja oivaltaneet osallisuuden vaikutuksen.

Nuorille kohdennetussa kyselyssä sekä haastattelussa kerrottiin, että nuoret toivoisivat enemmän yhdessä tekemistä. Nuoret toivovat yhteisöllisyyden lisäämistä, joka tapahtuisi yhteisillä vaikuttamismahdollisuuksilla. Aktorina voisi toimia julkisissa tapahtumissa ja tavata muita Aktoreita samalla, kuten osallistumalla yhdessä kaupungin siivoustalkoisiin tai järjestämällä Aktoreille toimintaa vaikuttamismahdollisuutena. Nuorisotiloilla voisi järjestää yhteistä tekemistä Aktoreille tai he voisivat kokoontua tekemään vaikuttamismahdollisuuksia yhdessä.

Osa nuorista toivoi vaihtelua myös pääpalkintoon, joka on ollut retki Linnanmäelle. Ehdotuksina nousivat esille, että retki voisi olla jonnekin toiseen kaupunkiin. Suurin osa nuorista kuitenkin koki Linnanmäki reissun arvokkaana ja ainutlaatuisena palkintona.

Nuoret tarttuvat mielellään vaikuttamisenmahdollisuuksiin etenkin, kun siitä voi kerätä itselleen pisteitä ja sitä mukaan lunastaa palkintoja. Tämä tiedostetaan nuorisotyössä ja nuorten keskuudessa se on heille tärkeä motivaattori. Pisteiden keruu vaikutusmahdollisuuksien toteutumisesta auttaa nuoria tavoittelemaan haluamiaan asioita ja tekemään töitä niiden saavuttamiseksi. Menetelmien tuloksista huomaa, että nuoret arvostavat pisteillä kerättyjä palkintoja hyvin paljon. Pisteiden keräämisestä toivottiin enemmän informaatiota mainostuksen yhteydessä, samoin tietoa lunastettavista palkinnoista. Moni nuori ei välttämättä ymmärrä, miten Aktorit-ryhmä toimii. Vaikuttamisryhmä voi monelle nuorelle kuulostaa samalta kuin nuorisovaltuustot tai koulun vaikuttajaryhmät.

Wilma- viestit koettiin molempien haastateltujen nuorien mielestä parhaaksi mainostuskeinoksi, mutta kyselystä ilmeni, että ryhmää voitaisiin mainostaa enemmän myös sosiaalisessa mediassa. Erilaisia väyliä mainostukseen voisi ottaa käyttöön, kuten sosiaalisen median alustat Twitter, TikTok ja Snapchat ja näiden lisäksi lisätä fyysiset mainoslomakkeet kouluille. Lomakkeita voisi jakaa oppilaan ohjaajalle tai kouluvalmentajalle, jotka voisivat esitellä Aktorit Whatsapp-ryhmää oppitunneilla ja kertoa nuorille Aktorit-ryhmä toiminnasta. Aktorit-ryhmää voisi tulevaisuudessa markkinoida myös yhteisöllisyyden lisäämisen väylänä. Sitä voisi mainostaa nuorille niin, että siihen voi liittyä kaverin kanssa ja kerätä yhdessä pisteitä sekä lunastaa palkintoja, kuten leffalippuja. Kyselystä ja haastattelusta 97 % suosittelisivat ryhmää muille nuorille erittäin mielellään.

Ilmoittautumislomakkeen voisi kääntää myös englannin kielelle, jotta se saavuttaisi mahdollisimman paljon nuoria.

Vaikka yhteisöllisyyden lisääminen on monen nuoren toiveissa, tulee silti ryhmää mainostaessa painottaa ryhmän anonymiteettia, eli siellä ei keskustella omilla nimillä eikä yhteisiin tapahtumiin ole pakko osallistua. Kuitenkin haastatteluiden sekä kyselyn perusteella jo Aktoreina toimivat nuoret osallistuisivat mielellään yhteisölliseen tekemiseen.

Työntekijä haastattelussa selvisi, että ryhmää vetäville ohjaajille tämä ryhmä on ollut välillä työläs kaikkien muiden työtehtävien rinnalla. Ryhmän ylläpitäminen ja siihen panostaminen vie aikaa. Resurssien lisäämisellä tai Aktorit- ryhmää ylläpitävien nuorisotyöntekijöiden työnkuvan keskittäminen Aktorit- ryhmän toimintaan, helpottaisi ryhmän kehittämistä. Työnkuvan keskittäminen Aktorit- ryhmään mahdollistaisi nuorten toiveiden kuulemisen ryhmän kehittämisestä, kuten yhteisöllisyyden lisäämisen järjestämällä heille yhteisiä vaikuttamisenpaikkoja. Lisäksi ryhmän aktiivinen mainostaminen somealustoilla, kuten TikTok tai Snapchat, vie aikaa nuorisotyöntekijän muista töistä. Jos tulevaisuudessa nuorisopalvelut saisivat kehittyneemmän version pisteiden keräämiseen ja laskemiseen, voisi mahdollistaa ideointi tapaamisessa esille tulleen aktiivisimman nuoren palkitsemisen ryhmässä, esimerkiksi kerran kuussa tai puolessa vuodessa.

Ideointitapaamisessa kyselyä läpikäydessä saatiin tuotua ajatus esille, että nuorten mielestä kyselyt, joilla koitetaan saada selville nuorten mieltymyksiä ja ajatuksia ryhmän suhteen oli kiva ja tarpeellinen. Tästä lähti ajatus siitä, että ryhmään voitaisiin tehdä ennen joulua välikysely, joka on suunnattu nuorille ja jolla selvitetään, mikä nuorille on ollut mieluista kuluvan syksyn aikana ja minkälaisiin vaikuttamisen mahdollisuuksiin he ovat päässeet osallistumaan ja onko jokin jäänyt erityisesti mieleen. Teimme kehitysideoiden pohjalta vielä tuotoksen, jota nuorisopalvelut voivat hyödyntää nuorten ajatusten kuulemiseen.

Kyselyn voi lähettää nuorille syyskauden lopulla, jolloin kausi on puolessa välissä. Kyselyn avulla nuorisopalvelut pystyvät myös osallistamaan nuoria ryhmän toiminnan suunnittelussa.

Välikysely nuorille joulukuussa:

- Haluaisitko tavata muita Aktoreita vaikuttamismahdollisuuksien äärellä?
- Onko koulussasi kerrottu Aktorit- ryhmästä?
- Oletko päässyt vaikuttamaan sinulle uusiin asioihin?
- Minkälaisia vaikuttamismahdollisuuksia toivoisit keväälle?

Kevätlukukauden päätteessä nuorille lähetetään palautekysely. Kyselyyn voisi lisätä muutaman kysymyksen, joka antaisi nuorilta tietoa, miten he kokevat osallistumisen vaikutukset ja miten ryhmää saadaan nuorille saavutettavammaksi. Nuorten käyttämät somealustat kehittyvät huijaa vauhtia, joten kysymyksen avulla saadaan ajankohtaista tietoa nuorten käyttämistä palveluista.

-Koetko, että vaikuttamisen paikat ovat tuottaneet konkreettisia tuloksia?

-Mitä voisi parantaa, jotta ryhmä tukisi paremmin kaikkien osallistumista?

7 LOPPUSANAT JA ARVIOINTI

7.1 Lopuksi

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa Tampereen nuorisopalveluille tietoa Aktorit-ryhmän vaikuttavuudesta ja saavutettavuudesta nuorten keskuudessa. Myös nuorten mielipiteet ja ajatukset ryhmän toimivuudesta olivat nuorisotyöntekijöille tärkeitä. Keräsimme työmme aikana tietoa aiheesta erilaisista lähteistä kuten kirjallisuudesta ja verkkosivuilta. Lisäksi käytimme tiedon keruuseen menetelminä haastatteluja ja kyselyä. Koimme nämä menetelmät parhaiksi ja tarpeellisiksi kehittämistyön toteutumisen kannalta ja ne olivat mielestämme riittäviä kehittämisiongelmaan vastaamiseksi. Ideointitapaaminen nuorisotyöntekijän kanssa tuotti uusia oivalluksia ryhmän kehittämisestä.

Tuotoksemme on mielestämme tärkeä tilaajalle, sillä se tuottaa uutta ja informatiivista tietoa ryhmästä nuorten näkökulmasta. Opinnäytetyömme on tuottanut tilaajalle tietoa Aktorit-ryhmän vaikutuksista nuoriin sekä nuorten osallisuuden kokemuksista ja toteutumisesta Tampereen kaupungilla. Tampereen nuorisopalvelut voivat hyödyntää työmme tuloksia kehittäessään ryhmän toimintaa sekä jakaa kehittämistyön tuloksia nuorisopalveluissa

Kehittämisehdotukset on ajateltu niin, että niitä käyttämällä Aktorit-ryhmästä saataisiin saavutettavampi ja sen toimintaa voisi kasvattaa. Olemme kuunnelleen nuorten ääntä kehittämistyössämme ja tuoneet heidän ajatuksiaan esille. Lisäksi tuotostamme voidaan hyödyntää toisten kuntien nuorisopalveluissa lisäämään nuorten osallisuutta.

Yhteisöpedagogi on asiantuntija, jonka osaaminen keskittyy vuorovaikutukseen, ohjaukseen ja osallisuuden edistämiseen. Ammattitaito keskittyy erityisesti yhteisöjen tukemiseen, toiminnan kehittämiseen ja ohjaamiseen. Yhteisöpedagogi edistää yhteisöjen hyvinvointia, ehkäisee eriarvoisuutta sekä ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta ja monikulttuurisuutta. Hän toimii vastuullisesti erilaisissa toimintaympäristöissä. Yhteisöpedagogi tunnistaa yksilön kasvuun, kehitykseen ja hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja pystyy työskentelemään ennaltaehkäisevästi erityisesti nuorten kanssa tehtävässä työssä. (Humak,2025)

Yhteisöpedagogin näkökulmasta nuorten osallisuuden edistäminen on tärkeää nuorten hyvinvoinnin kannalta. Nuoret ovat kuntiemme tulevaisuus, joten heistä täytyy pitää huolta ja osoittaa kiinnostusta ja arvostusta nuorten mielipiteitä kohtaan.

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli mielenkiintoinen kokemus ja tämä antoi myös meille paljon uutta tietoa nuorten vaikuttamisesta, osallisuudesta ja nuorisotyön erilaisista muodoista. Nuorilta saamamme palautteen myötä huomasimme, että myös nuorten mielestä Aktorit-ryhmän kehittäminen on tärkeää ja he kokivat kyselyn mielenkiintoisena ja merkityksellisenä.

Koska samankaltaista ryhmää ei ollut tiedossa, emme pystyneet toteuttamaan benchmarkkausta toiseen matalan kynnyksen ryhmään. Tämä olisi kyllä ollut mielenkiintoista kehittämistyömme kannalta. Pystyimme kuitenkin pohtimaan Aktorit-ryhmän toimintaa verrattuna isompiin nuorten vaikuttamisryhmiin kuten nuorisovaltuustoon. Jatkossa on hyvä jatkaa nuorten mielipiteiden kuuntelua ryhmästä ja tarvittaessa opinnäytetyötä hyödyntäen vertailla, miten ryhmä on vaikuttanut nuoriin ja mitä kehitysideoita nuorilla on.

7.2 Tilaajan palaute

Pyysimme tilaajilta kommentteja ja palautetta työstä:

Oli mukava lukea, että lähes 100 % vastaajista suosittelisivat Aktorit toimintaa ja se koetaan tärkeäksi. Hienoa oli myös kuulla, että nuoret kokevat ryhmän avulla merkityksellisyyttä ja mahdollisuutta aidosti vaikuttaa asioihin. Tärkeää oli myös kuulla, että osa pitää kasvotusten järjestettävää toimintaa tärkeänä, osa taas kokee tärkeäksi, että voi osallistua ja vaikuttaa vapaasti ja nimettömästi omalla ajalla. Opinnäytetyön avulla saimme hyödyllistä tietoa siitä, että mainostaminen somealustoilla olisi nuorille hyvä väylä, sekä se, että ilmoittautumislomakkeita voisi jakaa paperisena kouluille oppilaanohjaajalle tai kouluvalmentajalle. (Tilaajan palaute, 12.5.2025.)

8 LÄHTEET

Asetus lastensuojelulaista 1283/2023, 6§.)

Addy, T., Gothóni, R., Hyväri, S., Kolkka, M., & Vuokila-Oikkonen, P. (2016). *Osallisuus yhteiskunnallisena haasteena*. Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Finlandboard.fi. OECD. Haettu 9.5.2025 osoitteesta: <https://finlandabroad.fi/web/oecd/suomi-ja-oecd>

Eskola, M, Hakala, S, Heiskanen, R, Hokkanen,E, Hurme,J, Id,E, Järvinen,M, Kantonen,A, Leisalo,T, Lerch, B, Lindel-Mäkelä,S, Moilanen, V, Parviainen,R, Piirla, A, Tainio,A, 2016. *Oppariapu, apua opponäytetyön tekemiseen. Haastattelut*. Viitattu 4.4.2025.<https://oppariapu.wordpress.com/menetelmat/haastattelut/>

Harisalo, R. (2011). *Luovuuden teknologia: Ideointimenetelmät organisaatioiden luovuuden vahvistajina*. Tampere University Press.E-kirja.

Humak, 2025.Humanistinen ammattikorkeakoulu, Koulutus-yhteisöpedagogi, haettu 14.4.2025 osoitteesta: <https://www.humak.fi/koulutus/yhteisopedagogi-amk/>

Jyväskylän Yliopisto. Laadullinen tutkimus n.d. <https://sites.app.jyu.fi/mehu/fi/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Kallinen, K., Pirskanen, H., & Gaudeamus oy. (2022). *Lasten ja nuorten tutkimushaastattelu*. Gaudeamus, E-kirja.

Kallunki, E. (15.1.2020) Nuorten mielenterveys ja yksinäisyys huolettavat nuorisotyöntekijöitä – riskikäyttäytymisen väheneminen puolestaan ilahduttaa. 020. Viitattu 5.5.2025: <https://yle.fi/a/3-11156609>

Kivijärvi, A., Kauppinen, E., Kiilakoski, T., Nuorisotutkimusverkosto, & Nuorisotutkimusseura. (2024). *Poikkeusoloista uuden kynnykselle: Kunnallinen Nuorisotutkimusseura Suomessa 2023*. Nuorisotutkimusseura. <https://edition.fi/nuorisotutkimusseura/catalog/view/967/951/3478-1>

Kumpulainen, K., & Husu, H. (2020). Nuorten yhteiskunnallinen osallistaminen kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnan kautta. *Kulttuuripolitiikan tutkimuksen vuosikirja*, 5(1), 26-45. <https://journal.fi/kultpol/article/view/99443>

Kuula-Luumi, A., Turvaa tutkittavan anonymiteetti. 2018. Julkaistu 15.3.2018. Viitattu 7.5.2025. <https://vastuullinentiede.fi/fi/jatkokaytto/turvaa-tutkittavan-anonymiteetti>

Kuula-Luumi, A. (2011). Tutkimusetiikka: Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys ([Toinen uudistettu painos]). Vastapaino. E-kirja.

Lauha, H., & Nölvak, K. (2019). Digitalisaatio ja nuorisotyö. VERKE.

<https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2025/03/2019-Digitalisaatio-ja-nuorisotyö.pdf>

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuskoordinaatio, n.d. *Teemat*. Haettu 30.4.2025 osoitteesta: <https://osallisuudenkoordinaatio.fi/tietoa-meista/> [teemat/](#)

Lettermeier, L., & Suomen nuorisovaltuustojen liitto. (2019). *Nuorten osallisuudesta elinvoimaa: Vinkkejä ja kokemuksia osallisuuden edistämiseen kunnissa*. <https://nuva.fi/wp-content/uploads/2022/10/nuorten-osallisuudesta-elinvoimaa.pdf>

Momentum. Nuorten vaikuttamisen käsikirja. 10/2022. *Miten nuoret voivat vaikuttaa*. <https://indd.adobe.com/view/f9108b9e-6e03-4daa-b6f6-fd45ae08c411>

Multas, A., & Kulmala, M. (2024). Nuorilähtöinen kanssatutkimus sosiaalisen median vertais-tuen merkityksistä mielenterveydelle: Näkökulmana terveystiedon lukutaidot. *Informaatio-tutkimus*, 43(3), 149–152 <https://journal.fi/inf/article/view/148604>

Muotoilupakki.fi, Ideointi, n.d. Haettu 8.5.2025 osoitteesta:

<https://muotoilupakki.fi/muotoiluprosessi/ideointi/>

Nuorisoala (n.d.-a), *Nuorisoala*. Haettu 5.3.2025 osoitteesta:

<https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuorisoala/>

Nuorisoala (n.d.-b) *Nuoret ja demokratia*. Haettu 5.3.2025 osoitteesta:

<https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuoret-ja-demokratia/>

Nuorisoala (n.d.-c) *Nuoret vaikuttajina*. Haettu 10.3.2025 osoitteesta:

<https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuoret-vaikuttajina/>

Nuorisoala (n.d.-d) *18–24- vuotiaiden äänestysaktiivisuus nousi jälleen eduskuntavaaleissa 2023.* Haettu 10.3.2023 osoitteesta: <https://nuorisoala.fi/18-24-vuotiaiden-aanestysaktiivisuus-nousi-jalleen-eduskuntavaaleissa-2023/>

Nuorisolaki 1285/2016.

Nuva ry (n.d.) *Mikä on nuorisovaltuusto?* Haettu 8.5.2025.

<https://nuva.fi/mika-on-nuorisovaltuusto/>

Peltola, M., & Moisio, J. (2017). *Ääniä ja äänettömyyttä palvelukentillä: Katsaus lasten ja nuorten palvelukokemuksia koskevaan tietoon.* Nuorisotutkimusseura. <https://doi.org/10.57049/nts.300> <https://edition.fi/nuorisotutkimusseura/catalog/view/300/236/814-1>

Piirainen, P & Penttilä, K, 2025. Millaisilla resursseilla nuorisotyötä tehdään? *Nuoristyön 6. vuosikerta*: https://issuu.com/nuoriso-seurat/docs/ns_nuorisoty_2023_3

Poikolainen, J., Lintumäki, A., & Rinne, J. (2023). Nuorten osallisuus ja toimijuus asuinalueiden kehittämisessä. *Terra*, 135(4), 221. <https://terra.journal.fi/article/view/140949>

Pulkkinen, L., Ahonen, T., Ruoppila, I., & Aunola, K. (2023). *Ihmisen psykologinen kehitys* (10., uudistettu painos.). PS-kustannus. E-kirja.

Rekola, S, Uusikangas, S, 2024. *Sitra. Nuorten ääni kuuluviin: ilman nuoria ei ole tulevaisuutta* <https://www.sitra.fi/artikkelit/nuorten-aani-kuuluviin-ilman-nuoria-ei-ole-tulevaisuutta/>

Reunanen, J. (2013). *Ideointiopas: Käsitteellisestä ajattelusta käytännöllisiin ideoihin* (2. painos.). Mediapinta. E-kirja.

Rutanen, N., Vehkalahti, K., Alanko, A., Nuorisotutkimusverkosto, & Nuorisotutkimusseura. (2021). *Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka: II, Tutkimuseettisistä sääntelystä elettyyn kohtaamiseen.* Nuorisotutkimusseura ry. <https://doi.org/10.57049/nts.264>

Soste ry. 2022. *Miksi osallisuuden toteutuminen ei ole vielä läpihuutojuttu*, 6.5.2022. Viitattu 30.4.2025 osoitteesta: <https://www.soste.fi/uutiset/miksi-osallisuuden-toteutuminen-ei-ole-viela-lapihuutojuttu/>

Tampereen kaupunki, 2025a Nuorisopalveluiden yhteystiedot. Haettu 10.3.2025 osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/nuoret/nuorisopalvelujen-yhteystiedot>

Tampereen kaupunki, 2025b, Nuorisovaltuusto. Haettu 10.3.2025 osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/osallistu-ja-vaikuta/lasten-ja-nuorten-vaikuttaminen/nuorisovaltuusto>

Tampereen kaupunki, 2025c. Haettu 5.3.2025 osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/nuoret/nuorisokeskukset>

Tampereen kaupunki, 2025d. Masseista mahiksia. Haettu 8.5.2025 osoitteesta

<https://www.tampere.fi/kaupunki-tukee-ja-palkitsee/avustukset-ja-tuet/kohdeavustukset/masseista-mahiksia-toimintaraha>

Tampereen kaupunki, 2025e , erityisnuorisotyö. Haettu 5.3.2025 osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/nuoret/erityisnuorisotyö>

Tampereen kaupunki, 2025f sateenkaarinnuorisotyö. Haettu 10.3. osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/nuoret/sateenkaarinnuorisotyö>

Tampereen kaupunki, 2025g etsivänuorisotyö. Haettu 10.3. osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/nuoret/etsiva-nuorisotyö>

Tampereen kaupunki, 2025h Aktorit. Haettu 10.3.2025 osoitteesta:

<https://www.tampere.fi/osallistu-ja-vaikuta/lasten-ja-nuorten-vaikuttaminen/> aktorit

Tampereen kaupunki, 2024. *Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelma 2024–2026.*

https://www.tampere.fi/sites/default/files/2024-02/nuorten_tyollisyysohjelma.pdf

Terveystieteiden tutkimuskeskus, 2023. Lasten ja nuorten osallistuminen ja vaikuttaminen.

<https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/kehittyvat-kaytannot/lapsen-oikeudet-lapsiperhepalveluiden-suunnittelussa/lasten-ja-nuorten-osallistuminen-ja-vaikuttaminen>

Tutkimustie, 2025. Litterointi. Haettu 24.3.2025 osoitteesta:

<https://tutkimustie.fi/litterointi.html>

Tuomi, J., Sarajärvi, A., & Tammi. (2018). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (Uudistettu laitos.). Kustannusosakeyhtiö Tammi. E-kirja.

Vatanen, S., 2023, Nuoret ja osallisuus, verkkojulkaisu. Haettu 5.3.2025 osoitteesta:

<https://nuoretjaosallisuus.fi/nuorten-osallisuuden-vahvistamisen-ongelmia-ja-ratkaisuja/>

Valtion nuorisoneuvosto, 2023. Numero 70. Katsaus nuorten hyvinvointiin. https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/hyvinvointikatsaus_saavutettava.pdf

Vilkka, H., Santalahti-kustannus, & PS-kustannus. (2021). Tutki ja kehitä (5., päivitetty painos.). PS-kustannus. E-kirja.

Vehkalahti, K. (2020). *Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät*. Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/bc1c2c8a-0eb8-4881-ba8f-510ce386b810/content>

Whatsapp.com, n.d. Tietoja WhatsAppista. Haettu 8.5.2025 https://www.whatsapp.com/about?lang=fi_FI

Webropol, 2025. *NPS, CSAT, CES – Kuinka valita oikeat asiakaskokemuksen mittarit?* Haettu 11.5.2025 osoitteesta: <https://webropol.fi/nps-csat-ces-kuinka-valita-oikeat-asiakaskokemuksen-mittarit/>

LIITTEET

Liite 1. Nuorisotyöntekijöiden haastattelu

1. Ryhmän toiminnan ymmärtäminen, tausta ja tavoitteet

- Mikä johti ryhmän perustamiseen ja mitkä ovat sen päätavoitteet?
- Millaisia rooleja ja vastuita ohjaajalla on ryhmän toiminnassa?
- Miten ryhmä toimii käytännössä nuorten osallisuuden edistämiseksi?
- Mistä vaikuttamismahdollisuudet tulevat?

2. Nuoriso-ohjaajana toimiminen

- Millaisia taitoja tai ominaisuuksia koet tarvitsevasi ohjaajana nuorten osallisuuden edistämiseksi?
- Miten päädyit nuoriso-ohjaajaksi, ja mikä sinua motivoi tässä työssä?
- Oletko kohdannut tilanteita, joissa oma roolisi ohjaajana on ollut haastavaa? Miten olet ratkaissut tilanteet?

3. Nuorten osallisuus WhatsApp-ryhmässä

- Kuinka nuoret löytävät tiensä Aktoreihin ja miten uusia jäseniä kannustetaan mukaan?
- Miten ryhmä kannustaa nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan?
- Mitä keinoja on käytössä, jotta kaikki nuoret kokisivat itsensä kuulluiksi ja osallisiksi?
- Millä tavoin seuraatte, että nuori on käynyt tekemässä vaikuttamis- tehtävän?
(kertooko vain viestillä vai jotenkin muuten)

4. Haasteet ja kehittämistarpeet

- Mitkä ovat suurimmat haasteet nuorten osallisuuden edistämisessä (ryhmässä ja ylipäättänsä)?
- Onko ryhmän toiminnassa asioita, joita haluaisitte kehittää? Jos on, niin mitä?
- Onko teillä ajatuksia kehittämiskeinoista?
- Mitkä ovat suurimmat haasteet, joita kohtaatte osallisuuden edistämisessä

Tampereella?

5. Yhteistyö ja vaikuttavuus

- Teettekö yhteistyötä erilaisten tahojen (esimerkiksi. koulujen, järjestöjen, päättäjien) kanssa? Jos kyllä, niin miten?
- Oletteko huomanneet konkreettisia muutoksia, jotka ovat syntyneet Aktorit-ryhmän seurauksena?
- Miten mittaatte tai arvioitte ryhmänne vaikutusta nuoriin?

6. Nuorten näkökulma ja sitoutuminen

- Millaisia palautteita olette saaneet ryhmään osallistuneilta nuorilta?
- Miten varmistatte, että ryhmän toiminta pysyy nuorille merkityksellisenä?
- Oletko huomannut eroja siinä, miten eri taustoista tulevat nuoret kokevat osallisuutensa ryhmässä?
- Koetteko, että kaikilla Tampereen nuorilla on tasavertainen mahdollisuus osallistua ja tulla kuulluksi?

7. Aktorit-ryhmän vaikutukset pitkällä aikavälillä

- Oletko nähnyt konkreettisia esimerkkejä siitä, miten ryhmän toiminta on vaikuttanut yksittäisen nuoren elämään?
- Mitä keinoja käytätte arvioimaan ryhmän pitkän aikavälin vaikutuksia?
- Onko ryhmän toiminnasta seurannut jotakin yllättävää, jota et alun perin osannut odottaa?
- Oletteko onnistuneet saamaan aikaan muutoksia esimerkiksi kaupungin päätöksenteossa? Jos kyllä, niin millaisia?

8. Tulevaisuuden kehitysideat

- Miten uskot nuorten osallisuuden kehittyvän tulevaisuudessa?
- Millaisia muutoksia haluaisit nähdä ryhmän toiminnassa seuraavien vuosien aikana?
- Jos resurssit eivät olisi rajoitteena, mitä uusia tapoja kehittäisit nuorten osallisuuden vahvistamiseksi?

Liite 2. Nuorten haastattelu

1. Oletko jollain muilla tavoilla mukana nuorisopalveluiden kanssa? (käytkö esim. avoimissa nuorisoiiloissa tms.)
2. Mistä kuulit Aktorit-ryhmästä ja miten päädyit siihen mukaan?
3. Miltä toiminta on tuntunut olla mukana ryhmässä? Minkälaisiin vaikuttamisen mahdollisuuteen olet tarttunut?
4. Miten koet Aktorit-ryhmän saavutettavuuden? Eli onko ryhmästä tarpeeksi tietoa ja onko se helppo löytää?
5. Kerrottiinko heti alussa ryhmän säännöistä/toimintatavoista ja onko säännöt ja toimintatavat mielestäsi selkeät?
6. Onko tullut tilanteita, joissa olet kokenut kaipaavasi enemmän informaatiota tai aikuisen läsnäoloa WhatsApp ryhmässä?
7. Oletko tavannut muita Aktorit-ryhmäläisiä sovitusti tai vahingossa?
8. Haluaisitko tavata muita ryhmäläisiä?
9. Onko ryhmän toiminta auttanut sinua verkostoitumaan tai oppimaan uutta?
10. Jos saisit päättää, minkälaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia toivoisit?
11. Entä oletko tyytyväinen palkintoihin ja onko sinulle niihin jotain ehdotuksia?
12. Oletko osallistunut/osallistumassa linnanmäki-reissulle? Onko toiveissa muita pääpalkintoja?
13. Kerro vapaita toiveita tai ideoita liittyen ryhmään. Mitä parannuksia toivoisit ryhmän toimintaan jatkossa? Haluaisitko itse osallistua ryhmän kehittämiseen?
14. Mitä haluaisit sanoa nuorille, jotka harkitsevat mukaan lähtemistä?